Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2026)0130

Razrešnica za leto 2024: splošni proračun EU – Evropska služba za zunanje delovanje

1. Sklep Evropskega parlamenta z dne 29. aprila 2026 o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2024, oddelek X – Evropska služba za zunanje delovanje (2025/2150(DEC))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2024[1],

– ob upoštevanju konsolidiranega zaključnega računa Evropske unije za proračunsko leto 2024 (COM(2025)0359 – C10-0150/2025)[2],

– ob upoštevanju letnega poročila Evropske službe za zunanje delovanje organu za podelitev razrešnice o notranjih revizijah, opravljenih v letu 2024,

– ob upoštevanju letnega poročila Računskega sodišča glede izvrševanja proračuna za proračunsko leto 2024 z odgovori institucij[3],

– ob upoštevanju izjave o zanesljivosti[4] računovodskih izkazov ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij, ki jo je za proračunsko leto 2024 v skladu s členom 287 Pogodbe o delovanju Evropske unije predložilo Računsko sodišče,

– ob upoštevanju členov 314(10), 317, 318 in 319 Pogodbe o delovanju Evropske unije,

---

1 UL L, 2024/207, 22.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 UL C, C/2025/4944, 13.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 UL C, C/2025/5409, 8.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
4 UL C, C/2025/5407, 13.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

– ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012[5] in zlasti členov 59, 118 in 260 do 263,

– ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2024/2509 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. septembra 2024 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije[6] in zlasti členov 59, 118 in 266 do 269,

– ob upoštevanju Sklepa Sveta 2010/427/EU z dne 26. julija 2010 o organizaciji in delovanju Evropske službe za zunanje delovanje[7] in zlasti člena 8,

– ob upoštevanju člena 102 in Priloge V Poslovnika,

– ob upoštevanju mnenja Odbora za zunanje zadeve,

– ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A10-0053/2026),

1. podeli razrešnico visoki predstavnici Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko glede izvrševanja proračuna Evropske službe za zunanje delovanje za proračunsko leto 2024;

2. navaja svoje pripombe v spodnji resoluciji;

3. naroči svoji predsednici, naj ta sklep in resolucijo, ki je del sklepa, posreduje Evropski službi za zunanje delovanje, Svetu, Komisiji, Računskemu sodišču, Evropskemu varuhu človekovih pravic in Evropskemu nadzorniku za varstvo podatkov ter poskrbi za objavo v *Uradnem listu Evropske unije* (serija L).

---

5 UL L 193, 30.7.2018, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 UL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

7 UL L 201, 3.8.2010, str. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj.

2. Resolucija Evropskega parlamenta z dne 29. aprila 2026 s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2024, oddelek X – Evropska služba za zunanje delovanje (2025/2150(DEC))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2024, oddelek X – Evropska služba za zunanje delovanje,

– ob upoštevanju člena 102 in Priloge V Poslovnika,

– ob upoštevanju mnenja Odbora za zunanje zadeve,

– ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A10-0053/2026),

A. ker želi organ za podelitev razrešnice med postopkom podelitve poudariti poseben pomen nadaljnjega povečevanja demokratične legitimnosti institucij Unije z izboljšanjem preglednosti in odgovornosti, izvajanjem koncepta smotrnostne priprave proračuna in dobrega upravljanja človeških virov;

B. ker je Evropska služba za zunanje delovanje (ESZD) odgovorna za upravljanje upravnih odhodkov svojega sedeža v Bruslju ter za mrežo 145 delegacij in pisarn Unije;

C. ker je bila odgovornost ESZD z nizom sporazumov o ravni storitve razširjena tudi na administrativno upravljanje uslužbencev Komisije v delegacijah Unije;

D. ker pooblastila, ki jih kadrovski predpisi podeljujejo organu za imenovanja, za osebje ESZD izvaja podpredsednica Komisije/visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: podpredsednica/visoka predstavnica);

E. ker izvrševanje proračuna urejajo finančna uredba in notranja pravila o izvrševanju proračuna ESZD (v nadaljnjem besedilu: notranja pravila);

F. ker v skladu z notranjimi pravili generalni sekretar ESZD deluje kot odredbodajalec na podlagi prenosa pooblastil za ESZD, generalni direktor za upravljanje virov pa ima vlogo glavnega odredbodajalca na podlagi nadaljnjega prenosa pooblastil;

G. ker je naloga delegacij Unije, da z vzpostavljanjem mrež in partnerstev po svetu zastopajo Unijo in njene državljane ter spodbujajo vrednote Unije;

H. ker je ESZD po svoji naravi in nastanku nenavadna, saj je nastala z združitvijo osebja nekdanjih oddelkov Sveta in Komisije za zunanje odnose, ki so se jim pridružili diplomati iz držav članic;

I. ker sta uspešnost in stroškovna učinkovitost zunanjega delovanja Unije odvisni od tesnega usklajevanja z diplomatskimi ustanovami in mrežami držav članic, zlasti v tretjih državah, v katerih so ESZD in države članice stalno prisotne, da bi se izognili podvajanju struktur in odhodkov;

1. ugotavlja, da je proračun ESZD del razdelka 7 večletnega finančnega okvira „Evropska javna uprava“, ki je v letu 2024 znašal 13,3 milijarde EUR (kar je 6,9 % vsega proračuna Unije); ugotavlja, da proračun v višini približno 1,239 milijarde EUR, ki ga upravlja ESZD, tvori približno 9,54 % skupnih upravnih odhodkov Unije v letu 2024;

2. ugotavlja, da je Računsko sodišče v letnem poročilu za proračunsko leto 2024 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) preučilo vzorec 70 transakcij v upravi, kar je podobno število kot leta 2023; ugotavlja tudi, da med upravne odhodke sodijo odhodki za človeške vire, vključno z odhodki za pokojnine, ki so leta 2024 znašali približno 69 % vseh upravnih odhodkov, ter odhodki za stavbe, opremo, energijo, komunikacije in informacijsko tehnologijo ter da delo Računskega sodišča že mnogo let kaže, da je pri tej porabi tveganje na splošno majhno;

3. ugotavlja, da je 16 (23 %) od 70 transakcij vsebovalo napake, vendar je Računsko sodišče na podlagi treh napak, ki so bile količinsko opredeljene, ocenilo, da je stopnja napake pod pragom pomembnosti;

4. na podlagi poročila Računskega sodišča ugotavlja, da je to preučilo 15 plačil ESZD, med katerimi je odkrilo dve količinsko opredeljivi napaki, pri čemer se je ena napaka nanašala na bistveno spremembo pogodbe brez veljavnega postopka javnega naročanja in brez naknadnih ukrepov za obveščanje javnosti, druga napaka pa se je nanašala na plačilo, povezano z uporabo nepravilnega menjalnega tečaja pri evidentiranju plačila najemnine; pozdravlja ukrepe, ki jih je ESZD sprejela za rešitev te težave;

Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje

5. ugotavlja, da je končni proračun ESZD za leto 2024 znašal 880 165 703 EUR, kar je 7,09 % več kot leta 2023; ugotavlja, da je imela ESZD na voljo tudi sredstva Komisije v znesku 359,1 milijona EUR (vključno z namenskimi prejemki in prenesenimi zneski) za kritje upravnih stroškov uslužbencev Komisije, ki delajo v delegacijah Unije; ugotavlja tudi, da je ESZD prejela dodatne prispevke v fiksnem znesku za kritje skupnih stroškov uslužbencev Evropskega razvojnega sklada v delegacijah Unije in kolokacijah ter druge prejemke na podlagi kolokacij in drugih dogovorov; ugotavlja,

da je skupni proračunski znesek, ki ga je ESZD upravljala v letu 2024, tako znašal 1 239,3 milijona EUR (odobritve za prevzem obveznosti), kar je 4,43 % več kot v primerjavi z letom prej;

6. ugotavlja, da je stopnja izvrševanja odobritev za prevzem obveznosti (po prerazporeditvah) v letu 2024 znašala 100 %, stopnja izvrševanja plačil pa 88,4 % v primerjavi z 91,9 % v letu 2023; ugotavlja, da je bil povprečni rok za plačilo 13,43 dneva, vendar je 10,69 % skupnega števila plačil, izvršenih v letu 2024 (kar ustreza skupnemu znesku 57 357 324 EUR), pomenilo zamude pri plačilih, kar je privedlo do zamudnih obresti v letu 2024 v znesku 37 862,61 EUR; poziva ESZD, naj si še naprej prizadeva povečati število elektronskih plačil in izboljšati digitalizacijo delovnih postopkov, zlasti v zvezi z elektronskimi računi v delegacijah Unije;

7. ugotavlja, da je ESZD proračunski organ obvestila o dveh proračunskih prerazporeditvah v skladu s členom 29(1) finančne uredbe in izvedla 10 samostojnih prerazporeditev v skladu s členom 29(4) v skupni vrednosti 53,6 milijona EUR; ugotavlja, da je bil glavni namen teh prerazporeditev povečati proračunsko vrstico 3 0 0 3 za nepremičnine in z njimi povezane stroške v delegacijah Unije za 33,78 milijona EUR, proračunsko vrstico 2 0 0 2 za opremljanje in varnostna dela za 1,7 milijona EUR ter proračunsko vrstico 1 2 0 5 za napotene nacionalne vojaške strokovnjake za 1,37 milijona EUR; ugotavlja, da je po prerazporeditvah končni proračun za sedež ESZD znašal 349,2 milijona EUR, končni proračun za delegacije Unije pa 530,9 milijona EUR;

8. ugotavlja, da se je ESZD v letu 2024 spoprijemala z več izzivi pri izvrševanju proračuna zaradi hudih posledic nezakonite ruske vojaške agresije proti Ukrajini, inflacijskih pritiskov, neugodnih menjalnih tečajev in 2-odstotne zgornje meje odhodkov, ki niso povezani s plačami, kar je delegacijam Unije povzročilo primanjkljaj v višini 33 milijonov EUR, to pa je znatno omejilo njihovo operativno zmogljivost; z zadovoljstvom ugotavlja, da je ESZD te izzive obravnavala s kombinacijo strateških prihrankov in prerazporeditev/proračunskih prerazporeditev; ugotavlja, da so zmanjšanja vplivala predvsem na proračune za misije in reprezentanco, infrastrukturo in varnost; je zaskrbljen, da bi proračunske omejitve lahko vplivale na dolžnost ESZD, da skrbi za svoje uslužbence, zlasti v zvezi z vzdrževanjem infrastrukture in varnostnih standardov v delegacijah; pozdravlja sveženj popravnih ukrepov, vendar ponovno poziva k proračunu, ki bo skladen s potrebami in cilji ESZD; poziva ESZD, naj določi letne cilje za zmanjšanje zamud pri plačilih in stroškov zamudnih obresti ter standardizira postopke popolnoma elektronskega izdajanja računov in elektronskega javnega naročanja med delegacijami; priznava, da morajo vse institucije Unije izboljšati svoje upravljanje proračuna, tako da pri sklepanju pogodb s ponudniki storitev upoštevajo nestanovitnost cen, zlasti v energetskem sektorju;

9. na podlagi predstavitve podpredsednice/visoke predstavnice na seji Odbora Parlamenta za proračunski nadzor (CONT) 17. novembra 2025 (v nadaljnjem besedilu: predstavitev) ugotavlja, da se je ESZD v zadnjih nekaj letih spoprijemala z znatnimi proračunskimi omejitvami, medtem ko ima institucija vse bolj razširjen mandat ter je imela višje stroške in večje potrebe za mrežo 145 delegacij; obžaluje, da se nezadostno financiranje ESZD ne obravnava strukturno; podpira stališče ESZD, da obstaja neskladje med nalogami in viri, kar je velik izziv za zmožnost ESZD, da v celoti izpolni svoje cilje in učinkovito podpre agendo Unije na področju zunanje in varnostne politike, s čimer ogroža uspešnost zunanje politike Unije v času hitrih geopolitičnih sprememb in verodostojnost Unije kot svetovnega akterja; poziva ESZD, naj da prednost ukrepom, ki prinašajo jasno dodano vrednost za Unijo in njene državljane, hkrati pa naj se izogiba dejavnostim in projektom, ki bi lahko ogrozili učinkovitost in dobro počutje osebja; poziva ESZD, naj odpravi pomanjkanje osebja v delegacijah Unije, zlasti pri napotitvah, ki se srečujejo z zapletenimi varnostnimi ali geopolitičnimi izzivi, ter okrepi preglednost in odgovornost v postopkih zaposlovanja;

10. poziva Računsko sodišče, naj izvede celovito revizijo smotrnosti poslovanja ESZD, da bi ocenilo učinkovitost njenih dejavnosti v primerjavi z diplomatskimi službami držav Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD); zahteva, da se pri tej reviziji opredelijo področja, na katerih ESZD zagotavlja edinstveno in nenadomestljivo dodano vrednost, in področja, na katerih se njene dejavnosti prekrivajo z dejavnostmi držav članic; hkrati poziva ESZD, naj opravi analizo stroškov in koristi svoje svetovne mreže ter prednostno razvrsti sredstva za delegacije v državah, ki jasno prispevajo k neposrednim interesom Unije, kot so gospodarska blaginja, energetska varnost, varovanje meja in preprečevanje tokov nedovoljenih migracij; vztraja, da je treba vzpostaviti jasne in merljive kazalnike uspešnosti, s katerimi bi prikazali stroškovno učinkovitost za državljane Unije, in zahteva, naj ESZD preneha z vsemi dejavnostmi ali misijami, ki se na podlagi teh ocen izkažejo kot neučinkovite ali odvečne;

11. ugotavlja tudi, da so bile naložbe v nepremičninske projekte in projekte IT preložene, število pripravnikov pa se je v letu 2024 zmanjšalo; je seznanjen z mnenjem ESZD, da bi lahko te omejitve na koncu vplivale na prisotnost Unije v svetu; opozarja, da bi lahko nadaljnje prelaganje naložb in zmanjševanje števila zaposlenih ogrozilo dolžnost skrbnega ravnanja ESZD, zlasti v zvezi z varnostjo osebja, duševnim zdravjem in varnostjo pri visoko tveganih napotitvah; poziva ESZD, naj predstavi naložbeni načrt za kritično infrastrukturo informacijske tehnologije, kibernetske varnosti in dolžnosti skrbnega ravnanja, vključno z analizo stroškov in koristi ter pričakovanim operativnim učinkom, da bi preprečili ponavljajoče se prelaganje, ki ogroža učinkovitost in varnost osebja;

12. ugotavlja, da se je finančna zgornja meja evropskega mirovnega instrumenta, ki se upravlja pod vodstvom podpredsednice/visoke predstavnice, povečala z 12 milijard EUR v letu 2023 na 17 milijard EUR v letu 2024, dodatnih 5 milijard EUR pa je namenjenih vojaški podpori Ukrajini; poudarja, da znatno povečanje sredstev za evropski mirovni instrument zahteva večjo preglednost in parlamentarni nadzor; poziva k rednemu in strukturiranemu poročanju organu za podelitev razrešnice o obvladovanju tveganja, ureditvah spremljanja ter skladnosti z vrednotami Unije in mednarodnim humanitarnim pravom; poziva ESZD, naj sodeluje z generalnim direktoratom Komisije za širitev in vzhodno sosedstvo (GD za širitev in vzhodno sosedstvo), da bi poskrbela za učinkovit nadzor in spremljanje projektov, ki se financirajo iz evropskega mirovnega instrumenta; priznava, da je evropski mirovni instrument potrebno orodje za ohranjanje miru v dobi geopolitičnega tekmovanja, katerega cilj je vzpostaviti stabilnost in enotno evropsko sodelovanje na področju obrambe;

13. na podlagi odgovorov ESZD na vprašalnik odbora CONT za razrešnico za leto 2024 (v nadaljnjem besedilu: vprašalnik) ugotavlja, da je ESZD leta 2024 na svojem sedežu in v delegacijah Unije začela skupno 71 postopkov javnega naročanja za naročila visoke vrednosti, tj. nad pragom 143 000 EUR za blago in storitve, določenim z Direktivo 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta[1]; ugotavlja, da je bilo 63 od teh postopkov uspešnih, saj je bilo podpisanih 63 pogodb, 8 postopkov pa je bilo neuspešnih; ugotavlja, da je bilo z začetkom veljavnosti nove finančne uredbe 29. septembra 2024 upravljanje postopkov javnega naročanja za delegacije Unije v tretjih državah poenostavljeno z uvedbo ločenega sklopa zgornjih meja za naročila zelo nizke, nizke in srednje vrednosti, s čimer se je obravnavalo dolgoletno vprašanje, povezano z omejeno zmogljivostjo lokalnih subjektov za izpolnjevanje zapletenih zahtev pravil Unije o javnem naročanju; pričakuje, da bodo te poenostavitve bolje ustrezale potrebam držav gostiteljic in delegacij Unije v zvezi s postopki javnega naročanja brez poseganja v skladnost z najvišjimi standardi preglednosti, konkurence in zaščitnih ukrepov za boj proti goljufijam; poziva ESZD, naj oceni učinek teh sprememb na stopnje napak in tveganja za integriteto ter o njem poroča;

14. je seznanjen z dejstvom, da je bila leta 2024 ustanovljena posebna projektna skupina za izboljšanje postopkov javnega naročanja ESZD na sedežu in v delegacijah; se zaveda, da je služba za notranjo revizijo leta 2024 opravila svetovalno nalogo, da bi zagotovila neodvisen pregled postopka javnega naročanja, o rezultatih katerega se aktualno razpravlja s pristojnimi službami; poziva ESZD, naj objavi

---

[1] Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

ugotovitve tega pregleda in seznam ukrepov, sprejetih v odziv na opredeljene izzive;

15. ugotavlja, da so imele konec leta 2024 delegacije Unije 137 kolokacij z državami članicami in drugimi partnerji Unije, kar je ena manj kot leta 2023; ugotavlja, da je bilo od skupnega števila kolokacij v letu 2023 45 sklenjenih z državami članicami in partnerskimi državami, 92 pa z drugimi partnerji Unije, medtem ko je kolokacija tvorila 9 % vseh pisarniških površin v delegacijah Unije in je vključevala več kot polovico delegacij Unije (80), kar je mogoče razumeti kot primer uspešne optimizacije upravljanja stavb ESZD, pa tudi kot kazalnik povečanega interesa partnerjev za souporabo prostorov v tretjih državah in pomena kolokacije pri diplomatskih zadevah;

16. na podlagi vprašalnika ugotavlja, da je proračun za misije v letu 2024 znašal 21 582 843 EUR, kar je približno 2,33 % več kot leta 2023, ko je znašal 21 091 935 EUR (posodobljeni znesek); ugotavlja, da ESZD nima ločene proračunske vrstice za misije in potovanja podpredsednice/visoke predstavnice ter da si stroške njenih misij in potovanj glede na namen misije delita ESZD in Komisija; kljub temu na podlagi poročila ESZD o nadaljnjem ukrepanju na podlagi ugotovitev Parlamenta iz resolucije o razrešnici za leto 2023 (v nadaljnjem besedilu: poročilo o nadaljnjem ukrepanju) ugotavlja, da sistem notranjega upravljanja ESZD ločuje misije podpredsednice/visoke predstavnice in potovanja njenih sodelavcev, ki go spremljajo, v okviru posebne dodelitve v glavni proračunski vrstici za misije; na podlagi vprašalnika ugotavlja tudi, da v letu 2024 niti odhajajoči podpredsednik/visoki predstavnik niti novoimenovana podpredsednica/visoka predstavnica nista opravila misij, ki bi jih financirala ESZD; na podlagi poročila o nadaljnjem ukrepanju razume, da zaradi različnih zavez podpredsednice/visoke predstavnice in zelo tesnega časovnega razporeda, ki ga pogosto narekujejo geopolitične razmere, včasih ne more potovati z rednimi leti ali drugimi prevoznimi sredstvi, da bi izpolnila svoje poklicne obveznosti; vendar poudarja, da bi morali biti voditelji institucij Unije zgled za javnost in državljane, zlasti kadar pri opravljanju svojih nalog uporabljajo sredstva Unije; poudarja, da bi bilo treba polete izbirati na osnovi dobrega finančnega poslovodenja, pod pogojem, da so take možnosti na voljo, ter v skladu z dnevnim redom in krajem srečanj; poudarja, da morata preglednost in dobro finančno poslovodenje pri uporabi javnih sredstev Unije ostati temeljni načeli za vse institucije Unije;

Notranje upravljanje, uspešnost in notranja kontrola

17. ugotavlja, da se je ESZD v letu 2024 še naprej spopadala z vse večjimi političnimi in finančnimi izzivi ter izzivi na področju človekovih pravic in pravne države v vse bolj nestabilnem geopolitičnem okolju, ki ga zaznamujejo okrepljene hibridne grožnje

demokratičnim sistemom; ugotavlja, da so bile nezakonita ruska vojaška agresija proti Ukrajini in njene geopolitične posledice v letu 2024 še naprej eno od ključnih vprašanj; v zvezi s tem poudarja, kako pomembno in potrebno je, da ima ESZD osrednjo in okrepljeno ključno vlogo pri vzpostavljanju strateške avtonomije, odpornosti in varnosti Unije, ki bi jo bilo treba zaščititi tudi s sistematičnim in odločnim bojem proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju ter dezinformacijskim kampanjam; ugotavlja, da je ESZD leta 2024 objavila drugo poročilo o grožnjah tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja, v katerem je podrobno opisala 750 incidentov in razkrila operacijo False Façade (shema za pranje informacij, ki so jo izvajali prokremeljski subjekti), s čimer je prispevala k javnemu ugotavljanju in strateški ozaveščenosti o sovražnem vmešavanju, ki ga podpira država, ter uporabila sistem hitrega obveščanja kot osrednji mehanizem za usklajevanje tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja v okviru zaščite integritete evropskih volitev; je seznanjen z objavo nabora orodij za odkrivanje tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja na podlagi identitete, organizacijo letne konference na visoki ravni o tujem manipuliranju z informacijami in vmešavanju, pripravo priročnika o tujem manipuliranju z informacijami in vmešavanju v okviru skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) za okrepitev zmogljivosti misij SVOP za odkrivanje napadov tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja ter odzivanje nanje ter prireditvijo o povezovanju medijskih skupnosti na Kosovu, ki se ga je udeležilo 130 novinarjev in preverjevalcev dejstev; izreka veliko priznanje ESZD za kampanjo EUvsDisinfo, v kateri so bila analizirana in razkrita ruska prizadevanja za tuje manipuliranje z informacijami in vmešavanje v letu 2024; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so prokremeljski primeri dezinformacij presegli 18 000 vnosov, kar potrjuje obseg, vztrajnost in strateško naravo grožnje, ki jo skupaj z drugimi sovražnimi akterji pomeni zlasti Rusija; ugotavlja, da imajo nekatere delegacije Unije uradnika za strateško komuniciranje, ki je zadolžen za analizo in obravnavanje tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja, vendar so za zbiranje obveščevalnih podatkov še vedno odgovorne države članice; zato poudarja, da je treba okrepiti usklajevanje, strukturirano izmenjavo informacij in tesnejše sodelovanje z državami članicami in zaupanja vrednimi partnerji; izreka pohvalo ESZD, ker je vzpostavila center za izmenjavo in analizo informacij o tujem manipuliranju z informacijami in vmešavanju, da bi povečala sodelovanje in skupno situacijsko zavedanje; priznava, da so ta prizadevanja, podprta z okrepljenim proračunom za strateške komunikacijske zmogljivosti v višini 6,12 milijona EUR v letu 2024, zagotovila zanesljivejši, bolj usklajen in celovitejši odziv na grožnje tujega manipuliranja z informacijami in vmešavanja na ravni Unije; spodbuja nadaljnji razvoj in širitev mreže branilcev pred tujim manipuliranjem z informacijami in vmešavanjem s pobudami za krepitev zmogljivosti; poudarja, da je trajno in predvidljivo financiranje bistveno za zagotovitev kontinuitete in učinkovitosti v boju proti hibridnim grožnjam ter

tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju; zato meni, da bi si bilo treba prizadevati za učinkovit boj proti dezinformacijskim kampanjam in diskurzu proti EU, ki jih strateško uporabljajo avtoritarni in neliberalni režimi in katerih namen je ogroziti zunanje delovanje Unije v tretjih državah;

18. poudarja, da je treba posodobiti mrežo delegacij Unije, zlasti z okrepitvijo Obveščevalnega in situacijskega centra Evropske unije (EU INTCEN) in Centra ESZD za krizno odzivanje; poudarja, da so za izboljšanje analitičnih zmogljivosti in pripravljenosti na krize potrebni ustrezno osebje, sodobna varnost IT in zadostni upravni viri;

19. opozarja na pozive strateškega kompasa in Parlamenta k okrepitvi zmogljivosti Unije za obveščevalno dejavnost in situacijsko zavedanje; poudarja, da je treba zaradi vse večjih potreb Unije po analizi in kriznem upravljanju povečati sredstva, dodeljena centru EU INTCEN in Centru ESZD za krizno odzivanje, da bosta ustrezno opremljena za izpolnjevanje svojih nalog v vse bolj zapletenem in zahtevnem geopolitičnem okolju; poudarja osrednjo vlogo EU INTCEN pri izvajanju celovitih analitičnih ocen iz vseh virov v podporo skupni zunanji in varnostni politiki (SZVP) ter odločanju v okviru SVOP ter poudarja potencial mreže delegacij Unije, ki lahko brez poseganja v pristojnosti držav članic ključno prispeva k situacijskemu zavedanju z vključevanjem ustreznih informacij, ki so že na voljo na terenu; meni, da bi lahko jasnejša in vidnejša dodelitev proračunskih sredstev za EU INTCEN omogočila večjo preglednost, demokratični nadzor in odgovornost v postopku razrešnice;

20. pozdravlja vzpostavitev evropskega ščita za demokracijo in centra za demokratično odpornost kot pomembna koraka za krepitev zmogljivosti Unije za boj proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju; pozdravlja namero, da se predlagani evropski ščit za demokracijo razširi na države pristopnice in tako okrepi njihovo zmogljivost za odzivanje na grožnje, kot so tuje manipuliranje z informacijami in vmešavanje ter dezinformacijske kampanje; poziva Komisijo in ESZD, naj poglobita sodelovanje z ranljivimi državami širitve na področju informacijske odpornosti, kibernetske varnosti in hibridnih groženj; poziva ESZD in delegacije Unije v tretjih državah, naj dodatno okrepijo svoje zmogljivosti za boj proti dezinformacijam in propagandi proti skupni zunanji in varnostni politiki Unije ter boj proti njima, tudi z vlaganjem v komunikacijske kampanje za boj proti tujemu vplivu;

21. poudarja, da je treba oddelku ESZD za strateško komuniciranje in predvidevanje nameniti ustrezna sredstva za boj proti dezinformacijam, ki jih uporabljajo avtoritarni režimi, zlasti Kremelj; opozarja, da v Moldaviji in Ukrajini akterji, povezani z Rusijo, izkoriščajo vero, vključno s pravoslavno cerkvijo pod moskovsko patriarhijo, za ogrožanje demokratične odpornosti; poudarja, da je treba v okviru zunanjega delovanja Unije okrepiti versko diplomacijo,

in poziva k namenski proračunski vrstici ESZD za podporo dialogu, za spodbujanje medverske strpnosti in boj proti geopolitični zlorabi veroizpovedi;

22. opozarja Komisijo na poziv Parlamenta, naj ustrezno opremi osebje ESZD, da bo lahko sodelovalo v dialogu o verski svobodi, in naj to uvrsti med pomembne prednostne naloge svojega zunanjega delovanja[2]; poziva ESZD, naj se odločno odzove na ta poziv in svoja sredstva poveča na zahtevano raven;

23. poziva podpredsednico/visoko predstavnico, naj misije in operacije SVOP Unije okrepi z ustreznim osebjem, viri in prožnimi mandati za učinkovito odzivanje na varnostne izzive;

24. poudarja, da je pomembno ohraniti nadzorno misijo Evropske unije v Gruziji, da bi spremljali razmere na zasedenih ozemljih ter poskrbeli za zgodnje opozarjanje in poročanje;

25. poziva ESZD, naj politične stike z oblastmi stranke Gruzijske sanje omeji na izredno nujne zadeve, hkrati pa ohrani in poglobi sodelovanje z gruzijsko civilno družbo, neodvisnimi mediji in akademskimi institucijami; poudarja, kako pomembno je, da se med gruzijskim prebivalstvom in političnimi silami, zavezanimi demokratičnim načelom, še naprej spodbujajo evropske norme, demokratične vrednote in evropska pot;

26. poudarja, da je Unija v letu 2024 ob močni podpori ESZD še naprej nudila celovito politično, vojaško, finančno, diplomatsko, humanitarno in gospodarsko podporo Ukrajini v odziv na rusko vojaško agresijo; poudarja, da je bil ključen mejnik dosežen s podpisom skupnih varnostnih zavez EU in Ukrajine junija 2024, pri čemer je bil pristop k Uniji opredeljen kot končno varnostno jamstvo za krepitev odpornosti, odvračanja in dolgoročne stabilnosti Ukrajine; ugotavlja, da je ESZD tesno sodelovala z državami članicami, skupino G7, Natom in mednarodnimi partnerji, da bi ohranila enotnost, izvrševala omejevalne ukrepe proti Rusiji, preprečevala izogibanje sankcijam in podpirala pobude za odgovornost, hkrati pa izvajala obsežno ozaveščanje na svetovni ravni v podporo pravičnemu in trajnemu miru v skladu z Ustanovno listino OZN in mednarodnim pravom, vključno z nadaljnjimi ukrepi po mirovnem vrhu v Švici, podporo ukrajinski formuli za mir, sodelovanjem v Mednarodni krimski platformi, podporo ustanovitvi posebnega sodišča za kaznivo dejanje agresije in pristopom Unije k Mednarodni koaliciji za vrnitev ukrajinskih otrok junija 2024;

27. ponovno potrjuje, da stalna politična, vojaška, finančna in humanitarna podpora Unije Ukrajini ostaja strateška prednostna naloga in moralna obveznost glede na nezakonito rusko vojaško agresijo; vendar poudarja, da morajo doslej največji obseg pomoči

---

[2] Resolucija P10_TA(2025)0086, odstavek 83.

Unije Ukrajini spremljati prav tako doslej najobsežnejše kontrole, sledljivost in zaščitni ukrepi za boj proti goljufijam, da bi ohranili dolgoročno politično in javno podporo davkoplačevalcev Unije; poziva ESZD, naj v tesnem sodelovanju z uradom OLAF, Evropskim javnim tožilstvom in Računskim sodiščem zagotovi popoln dostop v realnem času do informacij o uporabi vseh sredstev Unije, izplačanih za podporo Ukrajini, ter organu za podelitev razrešnice vsako leto poroča o odkritih nepravilnostih, izterjavah in popravnih ukrepih;

28. želi spomniti, da je bistveno dodatno okrepiti podporo na področju človekovih pravic, demokracije in razvoja v tretjih državah prek finančnega okvira Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa; poudarja, da lahko ohranjanje posebnega financiranja za človekove pravice in demokracijo ter pristop, ki temelji na človekovih pravicah, ter vključevanje človekovih pravic v našo podporo in partnerstva s tretjimi državami prispevajo h krepitvi položaja Unije v svetu in podpirajo vrednote Unije; poudarja, da bi bilo treba glede na sedanji hiter tehnološki napredek in geopolitično konkurenco sredstva za digitalno diplomacijo Unije še povečati, zlasti za boj proti digitalnemu avtoritarizmu, tujemu vmešavanju in zlorabi nastajajočih tehnologij; poziva ESZD, naj sistematično izvaja ocene tveganja v zvezi z omejitvami državljanskega prostora v partnerskih in tretjih državah, da bi zagotovila, da financiranje Unije doseže ustrezne deležnike; vztraja, da bi bilo treba zeleni prehod podpreti z ustreznimi finančnimi in človeškimi viri v ESZD in delegacijah Unije ter ju dosledno vključevati v politične dialoge, partnerstva in zunanjo porabo, tudi v tretjih državah, hkrati pa zagotoviti skladnost s konkurenčnostjo, energetsko varnostjo in gospodarsko odpornostjo partnerskih držav;

29. poudarja, da mora ESZD okrepiti svoje upravne in analitične zmogljivosti na področjih vse večjega strateškega pomena, vključno z Arktiko; poziva k okrepljenemu usposabljanju osebja, boljšemu usklajevanju med službami in ustreznim sredstvom za podporo oceni tveganja, situacijskemu zavedanju in sodelovanju z ustreznimi partnerji; poudarja, da mora biti takšna gradnja zmogljivosti v celoti usklajena z dobrim finančnim poslovodenjem in obstoječimi proračunskimi omejitvami;

30. na podlagi poročila o nadaljnjem ukrepanju z zadovoljstvom ugotavlja osrednjo vlogo in ukrepe ESZD pri spodbujanju miru in stabilnosti na Bližnjem vzhodu, vključno s pozivom k neoviranemu dostopu do obsežne humanitarne pomoči in njenemu trajnemu razdeljevanju v skladu z mednarodnimi humanitarnimi načeli; poudarja, da je treba humanitarno pomoč zagotavljati varno, učinkovito in depolitizirano ter da je teroristične ali oborožene skupine ne smejo preusmerjati ali zlorabljati; ugotavlja, da je Unija od začetka krize v Gazi uporabila vse razpoložljive humanitarne instrumente, da bi olajšala trpljenje Palestincev v Gazi in na Zahodnem bregu, pri čemer je od

oktobra 2023 zagotovila 450 milijonov EUR humanitarne pomoči, vključno z začetnim svežnjem pomoči v višini 120 milijonov EUR za leto 2025 in v posebnem primeru podpore Unije Palestini, v skladu z vzpostavljenimi mehanizmi Komisije, ki so „trdni in učinkoviti“, kot je bilo ponovno potrjeno med finančnim pregledom pomoči Unije Palestini, ki je potekal novembra 2023; ugotavlja tudi, da je Komisija aprila 2025 sprejela celovit večletni program za Palestino v vrednosti do 1,6 milijarde EUR za obdobje 2025–2027, da bi podprla gospodarsko okrevanje, odpornost in upravljanje na Zahodnem bregu, v Vzhodnem Jeruzalemu in Gazi, pri čemer je bilo do 620 milijonov EUR teh sredstev namenjenih neposredni finančni podpori Palestinski upravi; ugotavlja, da je Komisija maja 2024 napovedala sveženj finančne pomoči v višini 1 milijarde EUR za pomoč Libanonu pri spopadanju z notranjimi in regionalnimi izzivi; v zvezi s tem pozdravlja stališče, ki ga je podpredsednica/visoka predstavnica izrazila na predstavitvi, da bi moral kot temeljno pravno načelo „škodo plačati tisti, ki jo je povzročil“; ugotavlja, da je vsaka celovita ocena škode še vedno prezgodnja, dokler dostop do Gaze ni mogoč; vendar poudarja, da je pomembno vzpostaviti zanesljive mehanizme spremljanja in odgovornosti, vključno z zanesljivimi, neodvisnimi in preverljivimi informacijami, da se omogoči ocena škode in potreb, takoj ko bo dostop dovoljen; poziva ESZD, naj še naprej uporablja vse razpoložljive instrumente, vključno s humanitarnimi, diplomatskimi in finančnimi orodji ter po potrebi omejevalnimi ukrepi, da bi ohranila mednarodni red, ki temelji na pravilih, ter spodbujala trajen mir in varnost v regiji;

31. opozarja na svoje stališče o proračunu Unije za leto 2026 in na pomen podpiranja političnih, gospodarskih in socialnih reform v regiji južnega sosedstva, vključno z obravnavanjem vse večjih humanitarnih potreb, pri čemer je treba zagotoviti, da se sredstva Unije ne bodo dodeljevala javnim institucijam, posameznikom ali združenjem, povezanim s kakršnimi koli terorističnimi gibanji, ki so neposredno v nasprotju s temeljnimi vrednotami Unije, vključno z islamističnimi, antisemitskimi, protikrščanskimi in protiislamskimi gibanji; opozarja, da je ESZD odgovorna za zagotavljanje političnih smernic in strateškega nadzora nad zunanjim delovanjem Unije, Komisija pa je v celoti odgovorna za upravljanje, sklepanje pogodb in izplačevanje proračunskih sredstev Unije izvajalskim partnerjem in mednarodnim organizacijam; opozarja na obtožbe, da je bilo 19 od 13.000 zaposlenih pri Agenciji OZN za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu (UNRWA) v Gazi vpletenih v grozovite teroristične napade Hamasa na Izrael 7. oktobra 2023; je seznanjen z odgovorom OZN na te obtožbe, vključno s preiskavami, ki jih je začel Urad OZN za notranji nadzor (OIOS), po katerih je bila zaposlitev devetih uslužbencev uradno prekinjena v interesu agencije, in priporočili iz poročila, ki ga je pripravila Catherine Colonna; ugotavlja, da Komisija sodeluje z agencijo UNRWA, da bi izboljšala postopke nevtralnosti in nadzorne sisteme v agenciji v skladu z ugotovitvami preiskav Urada OZN za notranji nadzor (OIOS)

ter spremljala izvajanje akcijskega načrta, ki ga je predstavila agencija UNRWA; je seznanjen z oceno Komisije, da je agencija UNRWA še naprej zavezana izvajanju dogovorjenih priporočil in izpolnjevanju vseh pogojev, dogovorjenih z Unijo, za nadaljnje financiranje v letu 2024; v zvezi s tem spodbuja Komisijo, naj si še naprej prizadeva za financiranje in ga pozorno spremlja, da bi zagotovila trdna jamstva glede nevtralnosti, preglednosti in odgovornosti; ugotavlja, da Unija ne financira palestinskih učbenikov in da zanje prav tako ni odgovorna agencija UNRWA, ki pa vse izdane učbenike pregleduje, da bi se odzvala na morebitne problematične vsebine; opozarja, da mora Palestinska uprava odstraniti vse izobraževalno gradivo in vsebine, ki ne izpolnjujejo standardov Unesca, zlasti tiste, ki spodbujajo antisemitizem in pozivajo k nasilju in ki jim palestinski otroci ne bi smeli biti izpostavljeni; opozarja, da se za zgoraj omenjeno izobraževalno gradivo ne smejo neposredno ali posredno dodeljevati sredstva Unije; poudarja, da bi bilo treba finančno podporo Unije Palestinski upravi na področju izobraževanja zagotoviti pod pogojem, da bo vsebina učbenikov usklajena s standardi Unesca v skladu z ugotovitvami iz poročila inštituta Georg Eckert, ki ga financira Unija in ki je razkrilo zapleteno sliko učbenikov;

32. izraža globoko zaskrbljenost zaradi poročila o domnevnih internih dokumentih Hamasa med letoma 2018 in 2022, ki so ga prvotno našle izraelske obrambne sile v Gazi, pozneje pa je bila njihova tajnost preklicana in so bili posredovani prek nevladne organizacije Monitor, kar domnevno kaže na poskuse infiltracije Hamasa v mednarodne nevladne organizacije in njegovega spremljanja prek t. i. „garantov“, tudi v okviru humanitarnih projektov, ki jih financira Unija, v Gazi; opozarja, da so bili od leta 2023 mehanizmi preverjanja, zlasti v odziv na zahteve Parlamenta, dodatno okrepljeni, vključno s posebnimi revizijami, analizami tveganja in dodatnim zunanjim spremljanjem; poudarja, da bi bilo treba vse trditve o zlorabi davkoplačevalskih sredstev Unije skrbno preveriti, in poziva Komisijo, naj razišče vse obtožbe o vsaki neupravičeni infiltraciji in vplivu v okviru humanitarnih projektov, ki jih financira Unija, ter začasno ustavi ali izterja financiranje Unije, če so kršitve potrjene; poudarja, da vsaka obtožba o zlorabi sredstev Unije, ki so posredno preusmerjena k terorističnim organizacijam, ogroža celovitost pomoči Unije; opozarja, da so v oboroženih spopadih dezinformacije in informacijsko vojskovanje, ki se izvaja v strateške namene, pogoste prakse;

33. opozarja, da se milijoni ljudi po vsem svetu spopadajo z diskriminacijo, preganjanjem ali nasiljem zaradi svoje veroizpovedi ali prepričanja; spodbuja Komisijo in ESZD, naj v okviru svojih pristojnosti še naprej zagotavljata uravnoteženo politično pozornost, usklajevanje in preglednost pri obravnavanju vseh oblik verskega sovraštva in nestrpnosti, vključno s protikrščanskim, protiislamskim in protisemitskim sovraštvom, ter naj Parlament redno obveščata o

ustreznih ukrepih, sprejetih v zvezi s tem, in o sredstvih, mobiliziranih v ta namen;

34. na podlagi poročila o nadaljnjem ukrepanju ugotavlja, da si ESZD nenehno prizadeva podpirati dialog o političnih, gospodarskih in socialnih razmerah, pravni državi in boju proti korupciji ter krepiti demokracijo in človekove pravice v različnih državah; pozdravlja dejstvo, da ESZD in delegacije Unije še naprej sodelujejo s predstavniki nacionalnih uprav in institucij, organizacijami civilne družbe, deležniki, specializiranimi za demokratično upravljanje in človekove pravice, mediji, socialnimi partnerji ter mednarodnimi in regionalnimi organizacijami; ugotavlja, da je podpora zagovornikom človekovih pravic in zagovornikom pravic žensk, vključno iz domorodnih skupnosti, ena od ključnih prednostnih nalog ESZD v skladu z akcijskim načrtom Unije za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2027, napreduje pa z vrsto dejavnosti, kot so politični dialogi, politično poročanje, javna diplomacija, večstranski forumi in letna poročila o izvajanju človekovih pravic; poziva ESZD in delegacije Unije, naj dodatno okrepijo svoje delo pri nudenju pomoči ter logistične in tehnološke podpore ter pri sodelovanju z zagovorniki človekovih pravic v skladu s smernicami EU o zagovornikih človekovih pravic, pri čemer naj posebno pozornost namenijo ženskam;

35. na podlagi vprašalnika ugotavlja, da ima služba za korporativno upravljanje, ustanovljena leta 2023, pomembno vlogo pri izboljšanju upravljanja ESZD, saj podpira pripravo letnih načrtov upravljanja in letnih poročil o dejavnostih ESZD, izboljšuje postopke obvladovanja tveganja, obravnava sistemska korporativna vprašanja v delegacijah Unije in izvaja koncept „ena delegacija“, katerega cilj je zmanjšati razdrobljenost upravljanja in poročanja ter dokumentirati ponavljajoče se težave in dobre prakse na sedežu in v delegacijah Unije; poziva ESZD, naj hitro odpravi pomanjkljivosti pri notranjih kontrolah in upravljanju dokumentov, na katere je opozorilo Računsko sodišče, da bi izboljšala celovitost upravljanja informacij in poskrbela za dosledno poročanje v vseh delegacijah Unije;

36. na podlagi poročila o nadaljnjem ukrepanju in vprašalnika z zadovoljstvom ugotavlja, da si ESZD prizadeva za feministično diplomacijo, čeprav imajo države članice glavno vlogo pri določanju smernic Unije za zunanje delovanje; zlasti pozdravlja ukrepe, sprejete za pospešitev izvajanja zavez Unije v okviru akcijskega načrta za enakost spolov (GAP) III; ugotavlja, da si je ambasadorka Unije za enakost spolov in raznolikost prizadevala za vključitev vidika spola v dialoge o človekovih pravicah ter v ključne večstranske izjave in resolucije; ugotavlja tudi, da je vodstvo, ki upošteva vidik spola, še naprej ključen element pri institucionalizaciji vključevanja vidika spola; v zvezi s tem pozdravlja, da so bile novembra 2024 imenovane kontaktne točke za enakost spolov; ugotavlja, da se bo GAP III iztekel leta 2027, zato poziva ESZD, naj razvije bolj ambiciozen GAP IV, ki

bo utrdil povezavo med pravicami žensk in njihovim opolnomočenjem ter zunanjo in varnostno politiko Unije, za izvajanje pa mora biti pripravljen od leta 2028;

37. poudarja, da mora Unija povečati sredstva za namensko proračunsko vrstico v okviru ukrepov Unije na področju zunanje politike, ki bo namenjena zlasti enakosti spolov ter agendi o ženskah, miru in varnosti, da se zagotovi dosledno financiranje pobud za spodbujanje vodenja, ki upošteva vidik spola, zaščito pravic žensk ter boj proti spolnemu nasilju in nasilju na podlagi spola v konfliktnih razmerah in po njih; poudarja, da je tako financiranje bistveno za podporo lokalnim organizacijam civilne družbe, pomoč preživelim in vključevanje vidika spola v diplomatska in varnostna prizadevanja Unije;

38. meni, da je misija za opazovanje volitev praktičen in učinkovit instrument zunanje politike, ki je še vedno osrednjega pomena za politike in strategije Unije za podporo demokraciji; na podlagi poročila o nadaljnjem ukrepanju ugotavlja, da ESZD ne more razširiti opazovalnega dela na države kandidatke in sosednje države, saj opazovalne misije ustrezno zajemajo te države pod vodstvom Urada OVSE za demokratične institucije in človekove pravice, ki je uporabil metodologijo, podobno metodologiji Unije, in se pogosto obrača na strokovnjake iz iste skupine strokovnjakov; kljub temu ponovno poziva Unijo, naj zagotovi ustrezne vire, vključno s strokovnim znanjem o integriteti spletnih informacij in tveganjih vmešavanja v metodologije opazovanja volitev za misije Unije za opazovanje volitev;

39. na podlagi poročila o nadaljnjem ukrepanju z zadovoljstvom ugotavlja, da si je Unija v letu 2024 prek svojih delegacij prizadevala za zaščito otrok na konfliktnih območjih; pozdravlja, da so bile smernice Unije o otrocih v oboroženih spopadih posodobljene leta 2024 in ponujajo okvir za povečanje zaščite in preprečevanje hudih kršitev, katerih žrtve so otroci v času vojne;

40. želi spomniti, da je Parlament leta 2021 predlagal pilotni projekt z naslovom Na poti k ustanovitvi Evropske diplomatske akademije, katerega cilj je ustvariti kritično maso evropskih diplomatov, usposobljenih za zunanje odnose in varnost Unije, ter evropsko diplomatsko kulturo, katere cilj je povečati vlogo Unije kot učinkovitega zunanjepolitičnega akterja; ugotavlja, da je v prvi fazi tega pilotnega projekta, ki je zajemala študijsko leto 2022–2023, sodelovalo 42 mladih diplomatov, v drugi fazi, ki je zajemala študijsko leto 2023–2024, pa 50 udeležencev; ugotavlja, da je druga faza potekala v dveh enakih štirimesečnih tečajih, ki jima je sledilo enomesečno usposabljanje na sedežu ESZD v Bruslju; ugotavlja, da je tečaje in programe usposabljanja izvajal akademski konzorcij, ki ga je ustanovila Evropska akademija v Belgiji (Bruges) in na Poljskem (Natolin); na podlagi vprašalnika ugotavlja, da je Evropska akademija

v skladu s pogodbo o opravljanju storitev EEAS/2022/OP/0168-2023 pripravila končno poročilo, ki vsebuje oceno druge faze pilotnega projekta; poziva ESZD, naj organu za podelitev razrešnice posreduje to poročilo; na podlagi poročila ESZD o zaključnem računu za leta 2022, 2023 in 2024 v zvezi z izvrševanjem proračuna za pilotne faze Evropske diplomatske akademije ugotavlja, da je ESZD v letu 2022 plačala 831 000 EUR, v letu 2023 je plačala 120 000 EUR, v letu 2024 pa 862 000EUR; poziva ESZD, naj Parlamentu v okviru postopka razrešnice posreduje kopije vse dokumentacije o izvedenih postopkih javnih naročil, podpisanih pogodbah in izvršenih plačilih v zvezi s fazo 1 in fazo 2 pilotnega projekta Evropske diplomatske akademije;

41. ugotavlja tudi, da je Svet 21. maja 2024 na podlagi izkušenj in strukture, razvite v pilotnih fazah, sprejel sklep o ustanovitvi polnopravne Evropske diplomatske akademije za štiri študijska leta, začenši z obdobjem 2024–2025, medtem ko so bili tečaj in dejavnosti usposabljanja dodeljeni Evropski akademiji, Evropska diplomatska akademija pa bo delovala pod pristojnostjo podpredsednice/visoke predstavnice, ki bo prejemala smernice usmerjevalnega odbora, sestavljenega iz predstavnika, ki ga imenuje vsaka država članica, ter predstavnikov Parlamenta, Sveta in Komisije; na podlagi tega sklepa ugotavlja, da bo predvideni znesek 1,72 milijona EUR kril obdobje od 1. julija 2024 do 30. junija 2025, upravljanje odhodkov v zvezi z Evropsko diplomatsko akademijo pa nadzoruje Komisija prek Službe za instrumente zunanje politike;

42. ugotavlja, da je ESZD po tem, ko je bila leta 2023 ustanovljena služba za korporativno upravljanje, leta 2024 posodobila svoj okvir notranje kontrole, da bi se odražala vloga glavnega direktorja upravljanja in uvedel mehanizem spremljanja notranjih kontrol; na podlagi vprašalnika ugotavlja, da je okvir notranje kontrole ESZD usklajen z okvirom Komisije; ugotavlja, da je ESZD poleg standardne letne ocene svojega sistema notranje kontrole leta 2024 izvedla anketo med 167 anketiranci/uslužbenci, med katerimi so bili vsi odgovorni odredbodajalci na podlagi nadaljnjega prenosa pooblastil, o rezultatih te ankete pa se razpravlja na ravni višjega vodstva v odboru ESZD za notranjo kontrolo; ugotavlja, da je bilo v raziskavi izpostavljenih 183 področij, ki jim je treba nameniti pozornost, zlasti v zvezi z izzivi, s katerimi se spoprijemajo delegacije Unije, kot so ozaveščenost o notranjih kontrolah in obvladovanju tveganja, zaposlovanje in zadržanje usposobljenega osebja ter storitve IT; pozdravlja dejstvo, da je ESZD pripravila akcijski načrt, da bi odpravila obstoječe pomisleke in proaktivno obravnavala morebitna tveganja; poziva ESZD, naj organ za podelitev razrešnice obvešča o novostih v zvezi s tem;

43. spodbuja ESZD, naj okrepi notranje kontrole in sisteme za upravljanje dokumentov ter odpravi pomanjkljivosti, ki jih je ugotovilo Računsko sodišče, zlasti tiste v zvezi z upravljanjem

informacij in poročanjem delegacij EU;

44. ugotavlja, da ESZD uporablja dva načina predhodnega preverjanja finančnih transakcij (obveznosti, plačila in nalogi za izterjavo); ugotavlja, da je enovrstno predhodno preverjanje decentralizirano, tj. se izvaja neodvisno od odgovornega odredbodajalca na podlagi nadaljnjega prenosa pooblastil, za plačila, povezana z računi, katerih znesek (od leta 2024) je nižji od 15 000 EUR; ugotavlja, da predhodno preverjanje vseh drugih finančnih transakcij interno zagotavljajo operativni oddelki ali delegacije Unije; ugotavlja, da za postopke javnih naročil obstajata tudi dva načina predhodnega preverjanja: en način za naročila, katerih vrednost je enaka mejnim vrednostim iz Direktive 2014/24/EU ali višja od njih, ki se izvaja neodvisno od odredbodajalca na podlagi nadaljnjega prenosa pooblastil službe, pristojne za dokumentacijo o javnem naročilu, in drug način, ki ga interno zagotovi pristojna služba za naročila (zelo) nizke in srednje vrednosti;

45. ugotavlja, da pri finančnih napakah ugotovljena stopnja napake ustreza napakam, odkritim z naknadnimi kontrolami (po plačilu/izterjavi), kar vodi v preostalo napako, ki odraža tudi napake, za katere se domneva, da vplivajo na nekontrolirane odhodke in prihodke; ugotavlja, da je stopnja preostale finančne napake za odhodke ESZD v letu 2024 znašala 0,03 %, za prihodke pa 0,05 %; v zvezi z napakami pri javnih naročilih ugotavlja, da je ESZD leta 2024 posodobila svojo metodologijo naknadnih kontrol in jo tako uskladila s pristopom Komisije v zvezi z izračunom napak pri javnih naročilih, kar zavrača pojem preostale napake, medtem ko finančnega učinka napak pri javnih naročilih ni mogoče količinsko opredeliti enako kot finančne napake; ugotavlja, da je na podlagi te nove metodologije vrednost odkritih napak pri javnem naročanju v letu 2024 znašala 49 774 108 EUR (povečanje s 23 392 948 EUR v letu 2023), kar je 4,32 % revidirane populacije v letu 2024 (povečanje z 2,07 % v letu 2023);

46. ceni, da je ESZD v letu 2024 dosegla oprijemljiv napredek pri izvajanju neizvedenih priporočil različnih organov, kot so oddelek ESZD za notranjo revizijo, služba Komisije za notranjo revizijo in Računsko sodišče; se zaveda vloge odbora ESZD za spremljanje poteka revizij pri zagotavljanju neodvisnosti službe za notranjo revizijo ter spremljanju kakovosti notranjega revizijskega dela in napredka, doseženega pri nadaljnjem ukrepanju na podlagi priporočil notranje in zunanje revizije;

47. v zvezi z revizijami, ki jih je izvedla služba za notranjo revizijo, ugotavlja, da se je število odprtih priporočil zmanjšalo s štirih kritičnih in 49 zelo pomembnih priporočil na tri kritična in 32 zelo pomembnih priporočil ter da so bili pregledani trije akcijski načrti, od katerih je bil eden sprejet kot zadovoljiv; ugotavlja, da so preostala kritična priporočila povezana z revizijo upravljanja stavbe

delegacije EU v Washingtonu, ki je bila odložena zaradi pravnih zadev, 13 od 32 preostalih zelo pomembnih priporočil pa je povezanih z revizijo pretoka informacij med ESZD, GD HR in Uradom za vodenje in plačevanje posameznih pravic; ugotavlja tudi, da je oddelek za notranjo revizijo začel svetovalni pregled procesov javnega naročanja na sedežu, uvedel strateško oceno tveganja, izvedel primerjalno analizo z drugimi institucijami Unije, posodobil listino o delu, s čimer je dopolnil večletni revizijski načrt za obdobje 2022–2024, in sprejel potrebne ukrepe za pripravo novega strateškega revizijskega načrta, ki se bo začel leta 2025;

48. ugotavlja, da je služba za notranjo revizijo zaključila dve reviziji dodeljevanja človeških virov in strategije ESZD za boj proti goljufijam z akcijskimi načrti, ki se izvajajo, ter konec leta 2024 začela novo revizijo naknadnih kontrol, v zvezi s katero se je operativno delo nadaljevalo tudi v letu 2025; poziva ESZD, naj organ za podelitev razrešnice obvesti o napredku pri izvajanju priporočil službe za notranjo revizijo, ki so še vedno odprta kot nadaljnji ukrep po reviziji procesa javnega naročanja in spremljanja pogodb v ESZD, ki se je začela leta 2022;

49. na podlagi letnega poročila o dejavnostih ESZD za leto 2024 ugotavlja, da se operacije vsake delegacije Unije redno ocenjujejo (vsakih 4–5 let) z inšpekcijskimi misijami in strateškimi korporativnimi vajami; ugotavlja, da je bilo leta 2024 pregledanih 26 delegacij Unije, na podlagi česar je bilo oblikovanih 1 000 priporočil in nasvetov za pregledane delegacije Unije in službe na sedežu, vključno s šestimi kritičnimi priporočili in približno 100 zelo pomembnimi priporočili; na podlagi vprašalnika z zaskrbljenostjo ugotavlja, da sta dve delegaciji Unije prejeli kritična priporočila v zvezi z notranjim upravljanjem; pozdravlja, da je ESZD v obeh primerih sprejela stroge nadaljnje ukrepe in da – čeprav en inšpekcijski pregled zaradi svoje zapletenosti ostaja odprt – dejavno podpira delegacijo pri reševanju odprtih vprašanj in izvajanju potrebnih popravnih ukrepov;

50. ugotavlja, da je ESZD na splošno na dobri poti, da do konca leta 2025 izpolni rok Računskega sodišča za izvedbo priporočil iz posebnega poročila Računskega sodišča 02/2024 z naslovom Usklajevalna vloga Evropske službe za zunanje delovanje; se zaveda, da so vsi novoimenovani vodje delegacij v letih 2024 in 2025 prejeli poslanice ter da se je z izboljšanimi mehanizmi povratnih informacij in postopkom letnega načrta upravljanja okrepilo usklajevanje med sedežem in delegacijami Unije; pozdravlja tekoče izvajanje strategije ESZD za upravljanje informacij, vključno s popolno uvedbo sodelovalne platforme HIVE, ki jo uporablja več kot 16 500 uslužbencev; je seznanjen z nenehnim sodelovanjem s Komisijo, Svetom in državami članicami pri krepitvi interoperabilnosti in napredovanju razprav o standardizirani varnostni klasifikaciji; ugotavlja tudi, da je bila septembra 2024 dokončana ocena delovne

obremenitve delegacij Unije, na podlagi katere je bil maja 2025 dosežen politični dogovor o posodobitvi mreže delegacij Unije; je seznanjen s statusom ESZD glede „pridružene službe“ v revizijah, ki jih je izvedlo Računsko sodišče, pri čemer so bile štiri revizije (posebna poročila 17/2024, 18/2024, 06/2024 in 04/2025) zaključene leta 2024, dve reviziji (posebni poročili 17/2025 in 20/2025) pa sta se začeli leta 2024 in končali leta 2025; v zvezi s tem z zadovoljstvom ugotavlja, da ESZD dobro sodeluje z generalnimi direktorati Komisije, na katere se te revizije nanašajo;

Človeški viri, enakost in dobro počutje zaposlenih

51. ugotavlja, da je ESZD – brez lokalnih uslužbencev – zaposlovala skupaj 2 902 uslužbenca, od tega 1 268 uradnikov, 442 začasnih uslužbencev, 619 pogodbenih uslužbencev in 573 napotenih nacionalnih strokovnjakov v letu 2024, v primerjavi z 2 812 uslužbenci, med katerimi je bilo 1 245 uradnikov, 450 začasnih uslužbencev, 603 pogodbenih uslužbencev in 514 napotenih nacionalnih strokovnjakov, v letu 2023; poudarja, kako pomembno je zaposlovanje za nedoločen čas, da bo mogoče ohraniti veščine, nemoteno poslovanje in produktivno delovno okolje;

52. na podlagi poročila ESZD za leto 2024 ugotavlja, da je konec leta 2024 od skupno 5 355 zaposlenih v ESZD 47 % delalo na sedežu ESZD, 53 % pa v delegacijah Unije, pri čemer je bilo v delegacijah Unije 1 622 lokalnih uslužbencev; ugotavlja, da so poslanci na predstavitvi izrazili pomisleke glede domnevnega odpuščanja lokalnih uslužbencev v nekaterih delegacijah Unije brez ustreznega spoštovanja lokalnega delovnega prava; ugotavlja, da so člani odbora CONT po tej predstavitvi predložili dodatna vprašanja za pisni odgovor; na podlagi odgovorov ESZD na ta vprašanja (v nadaljnjem besedilu: drugi vprašalnik) ugotavlja, da je projektna skupina komisarjev za zunanje delovanje 14. maja 2025 podprla projekt za posodobitev mreže delegacij Unije; ugotavlja, da izvajanje tega projekta med drugim vključuje centralizacijo finančnih, pogodbenih in revizijskih funkcij za šest delegacij Unije na Zahodnem Balkanu na sedežu GD za širitev in vzhodno sosedstvo ter zmanjšanje števila uslužbencev, ki se v teh delegacijah Unije ukvarjajo s financami in pogodbami, na podlagi ocen, izvedenih v posvetovanju s pravnimi svetovalci; ugotavlja, da ESZD v zvezi s svežnjem o odpuščanju trdi, da so bile spoštovane vse pravice iz lokalnega prava in notranjih pravil Unije, pri čemer so finančni svežnji za odpuščanje iz poslovnih razlogov najugodnejši med tistimi, ki jih določa lokalno pravo, in tistimi, ki jih določa Unija, in to kljub pomislekom, ki so jih izrazili lokalni uslužbenci v zadevnih delegacijah Unije; ugotavlja tudi, da ESZD v sodelovanju s Komisijo tesno sodeluje z lokalnimi odvetniškimi pisarnami, ki zagotavljajo smernice o vseh lokalnih pravnih zahtevah, s čimer zagotavljajo izvajanje procesa odpuščanja v popolni skladnosti z veljavno lokalno delovno zakonodajo; poziva ESZD, naj se pri oblikovanju načrta odpuščanja lokalnih uslužbencev

v celoti posvetuje z njihovim predstavnikom; na podlagi odgovorov iz vprašalnika z zaskrbljenostjo ugotavlja, da so v primeru premestitve delegacije Unije v drugo državo, na primer v primeru evakuacije (npr. pri selitvi sudanskega podurada v Egipt), lokalni uslužbenci, zaposleni v državi izvora, odpuščeni, zaradi česar ostanejo brez varnosti; poziva ESZD, naj poišče izvedljive rešitve za varnost in zaščito lokalnih uslužbencev, ki lojalno delajo v delegacijah Unije;

53. izraža resno zaskrbljenost zaradi poročil o nezadostnem socialnem dialogu in vključitvi zaščitenih predstavnikov osebja med lokalne uslužbence, ki jih je prizadelo odpuščanje v nekaterih delegacijah Unije; želi spomniti, da so spoštovanje lokalnega delovnega prava, obveznosti socialnega dialoga in zaščita predstavnikov zaposlenih bistveni elementi dobrega upravljanja in verodostojnosti Unije kot delodajalca;

54. poudarja, da je treba pred vsakim prestrukturiranjem, selitvijo ali odpuščanjem lokalnih uslužbencev opraviti smiselno posvetovanje z njihovimi predstavniki, spremljati pa ga morajo konkretni ukrepi za zaščito pravic, varnosti in dostojanstva lokalnih uslužbencev, zlasti v kriznih razmerah ali pri evakuaciji; poziva ESZD, naj oceni stroškovno učinkovitost zmanjševanja števila zaposlenih v primerjavi z alternativnimi organizacijskimi rešitvami, vključno z dolgoročnimi finančnimi in operativnimi učinki odpuščanja ter učinki, ki vplivajo na ugled, ter o tem poroča organu za podelitev razrešnice;

55. poziva ESZD, naj dodatno izboljša varnost delegacij Unije, vključno s kibernetsko varnostjo, fizično varnostjo in zmogljivostmi za evakuacijo v sili, ter sistematično poroča o doseženem napredku in preostalih ranljivostih;

56. ugotavlja, da je bilo leta 2024 med vsemi uslužbenci ESZD 46,60 % žensk (v primerjavi s 46,80 % leta 2023); v zvezi z zastopanostjo žensk in delovnimi mesti, ki so jih zasedale v ESZD v letu 2024, ugotavlja, da je bilo 40 % upravnih uslužbenk, 63,78 % strokovno-tehničnih uslužbenk, 73,25 % tajnic/referentk, 56,70 % pogodbenih uslužbenk in 26,87 % napotenih nacionalnih strokovnjakinj; na podlagi poročila ESZD za leto 2024 z zadovoljstvom ugotavlja, da si institucija prizadeva doseči večjo zastopanost žensk na vodstvenih položajih; v zvezi s tem ugotavlja trend naraščanja na višjih vodstvenih položajih, saj je bilo leta 2024 na teh položajih 37,30 % žensk (v primerjavi z 31 % leta 2023), na srednjih vodstvenih položajih pa se je število žensk nekoliko zmanjšalo, saj jih je bilo leta 2024 na teh položajih 38,70 % (v primerjavi s 40,40 % leta 2023); pozdravlja povečanje zastopanosti žensk na položajih vodij delegacij s 35,50 % v letu 2023 na 36,10 % v letu 2024; pozdravlja postopno povečevanje števila žensk na vodstvenih položajih v ESZD, hkrati pa ugotavlja, da so ženske še vedno premalo zastopane na ravni AD in prekomerno zastopane na ravni AST ter da uravnotežena zastopanost spolov na srednjih in višjih vodstvenih položajih, tako na sedežu kot v

delegacijah Unije, še ni v celoti dosežena; poudarja, da je treba sicer zagotoviti enake možnosti za osebje v organih institucij, vendar je treba ohraniti odličnost in strokovnost v ESZD;

57. na podlagi poročila o nadaljnjem ukrepanju ugotavlja, da si ESZD prizadeva za mobilizacijo dodatnih prijav nezadostno zastopanega spola na delovna mesta; v zvezi s tem pozdravlja, da so bila leta 2024 organizirane štiri izvršne dejavnosti usposabljanja o vodstvu, ki upošteva vidik spola, na katerih je sodelovalo 80 % višjih vodstvenih delavcev ESZD, in celoten program, ki je trajal 29 ur v štirih mesecih, o tem vodstvu za 13 vodstvenih delavcev iz delegacij Unije; ugotavlja tudi, da je ESZD vzpostavila novo mrežo kontaktnih točk za enakost spolov in ustanovila projektno skupino za Istanbulsko konvencijo, ki je leta 2024 predstavila vmesno poročilo z akcijskim načrtom; je seznanjen z delom ambasadorja Unije za enakost spolov in raznolikost za vključitev vidika spola v dialoge o človekovih pravicah ter ključne večstranske izjave in resolucije; poziva ESZD, naj še naprej obvešča o najnovejšem razvoju akcijskega načrta za enakost spolov za obdobje 2021–2025 in ukrepih, sprejetih za nadaljnje spodbujanje udeležbe žensk v vseh diplomatskih in političnih dialogih;

58. je seznanjen s prizadevanji ESZD, da bi ustvarila raznoliko in reprezentativno delovno silo; vendar obžaluje vztrajno pomanjkanje geografske uravnoteženosti in regionalne raznolikosti v ESZD, tudi na vodstvenih položajih in ključnih funkcijah na sedežu; ugotavlja, da ob koncu leta 2024 tri države članice (ena država članica leta 2025) še vedno niso imele veleposlanikov Unije, veleposlaniki petih držav članic pa so zasedali 56 % vseh delovnih mest veleposlanikov Unije, kar je več kot 54 % leta 2023; poudarja, da mora diplomatska služba Unije odražati raznolikost Unije, da bi okrepila legitimnost, lokalno znanje in učinkovitost; poziva ESZD, naj v sodelovanju z Evropskim uradom za izbor osebja (EPSO) in službami Komisije, pristojnimi za izbirno politiko, okrepi ciljno usmerjeno ozaveščanje v premalo zastopanih državah članicah (vključno z informativnimi prireditvami in prireditvami za zaposlovanje v „prednostnih državah“), razširi nabor kandidatov s pripravništvi, shemami za mlade strokovnjake in strukturiranimi napotitvami ter poveča pravičnost pri notranjem izboru z različnimi izbirnimi komisijami, preglednimi merili in mentorstvom/sponzorstvom za premalo zastopane skupine; želi spomniti, da mora zaposlovanje še naprej temeljiti na dosežkih in biti v skladu s pravom Unije;

59. ugotavlja, da je konec leta 2024 stopnja zasedenosti delovnih mest v kadrovskem načrtu ESZD znašala 95,3 % (v primerjavi s 96,7 % leta 2023); ugotavlja tudi, da je fluktuacija zaposlenih v ESZD leta 2024 dosegla 12,07 % (10,15 % leta 2023); ugotavlja, da to povečanje odraža posebno strukturo ESZD kot diplomatske službe, za katero so značilne redne rotacije osebja iz diplomatskih enot držav članic in drugih institucij Unije, ter uporabo stabilne kadrovske politike;

60. ugotavlja, da potekajo prizadevanja za posodobitev sklepa iz leta 2014 o napotenih nacionalnih strokovnjakih, revidirano besedilo pa naj bi bilo objavljeno leta 2025; ugotavlja, da je ESZD nadaljevala svoje programe pripravništva, tako da je leta 2024 na sedežu gostila 62 pripravnikov programa „modra knjiga“ in 566 pripravnikov v 106 delegacijah Unije; ugotavlja, da je 531 pripravnikov iz slednje kategorije plačala ESZD ali druge institucije, medtem ko je bilo za 35 študentov, ki niso prejeli štipendije za pripravništvo, pripravništvo obvezno v okviru njihovega akademskega programa; ugotavlja tudi, da je ESZD nadaljevala tudi s sedmim krogom programa za mlade strokovnjake v delegacijah za obdobje 2023–2025, pri čemer je bilo v delegacije Unije vključenih 67 strokovnjakov iz tega programa;

61. ugotavlja, da je ESZD v letu 2024 še naprej krepila varno, spoštljivo in etično delovno okolje; pozdravlja večjo dostopnost obveznega e-učenja o spoštovanju in dostojanstvu na delovnem mestu, pri čemer se priznava in obravnava nadlegovanje, usposabljanje pa je leta 2024 zaključilo 1 900 uslužbencev; pozdravlja, da se je 57 % vodstvenih delavcev v letu 2024 udeležilo podobnega obveznega usposabljanja; izreka pohvalo ESZD, ker je v letu 2024 ponudila usposabljanje o odpornosti in obvladovanju travm za uslužbence na kriznih območjih in regionalne varnostne uradnike; pozdravlja tudi sprejetje sklepa o razširitvi zaščite pred psihičnim in spolnim nadlegovanjem na lokalno osebje v delegacijah Unije, ki ima zdaj dostop do uradnih postopkov ESZD v primeru obtožb o nadlegovanju;

62. z zadovoljstvom ugotavlja, da je ESZD v letu 2024 sprejela ukrepe v okviru svoje agende za raznolikost in vključevanje za obdobje 2023–2025, zlasti ciljno usmerjene ukrepe glede na spol, etnično pripadnost, invalidnost, starost in skupine LGBTIQ+; v zvezi s tem ugotavlja, da je ESZD teme raznolikosti in vključevanja vključila v usposabljanje, osebju LGBTIQ+ zagotavljala informacije o pravnih in kulturnih razmerah v državah napotitve ter okrepila svoja prizadevanja za zaposlovanje na področju raznolikosti; prav tako izreka pohvalo ESZD za posodobitev načrta za ukrepanje na področju invalidnosti, izvedbo raziskave o vprašanjih invalidnosti, pripravo informativnih pregledov o dostopnosti za delegacije Unije, ki izvajajo oceno dostopnosti svojega spletnega mesta, in zagotavljanje finančne pomoči za nezdravstvene stroške 26 uslužbencem z invalidnimi otroki; poziva ESZD, naj še naprej redno usposablja vodstveno in preostalo osebje o raznolikosti, pravičnosti, vključenosti in pripadnosti;

63. na podlagi vprašalnika ugotavlja, da je ESZD leta 2024 prejela 16 prošenj za pomoč zaradi obtožb o psihičnem nadlegovanju, vključno z več prošnjami, ki so se nanašale na istega uslužbenca, zaradi česar so bile sprožene štiri upravne preiskave, in da je bil en domnevni primer, v katerega je bil vpleten uslužbenec Komisije, posredovan pristojnemu organu Komisije; ugotavlja, da so bili uvedeni tudi štirje formalni postopki za lokalne uslužbence v delegacijah Unije, vendar

ni bilo dokazov *prima facie*, ki bi upravičevali začetek upravne preiskave; ugotavlja, da je bilo med letom zaključenih šest primerov in da so bili po potrebi uporabljeni disciplinski ali popravni ukrepi, vključno z disciplinskimi sankcijami v dveh primerih in nedisciplinskim opozorilom v drugem primeru;

64. na podlagi vprašalnika ugotavlja, da se v skladu z opredelitvijo, ki jo uporablja zdravstvena služba Komisije, dolgotrajni bolniški dopust nanaša na odsotnosti, daljše od 20 zaporednih dni; ugotavlja, da je bilo leta 2023 na dolgotrajnem bolniškem dopustu 323 uslužbencev, pri čemer je bilo povprečno trajanje 83 dni, leta 2024 pa se je to število povečalo na 338 uslužbencev, pri čemer se je povprečno trajanje skrajšalo na 77 dni; ugotavlja tudi, da točno število primerov izgorelosti sicer ni znano, vendar je bil znaten delež bolniškega dopusta v letu 2024 povezan s težavami z duševnim zdravjem, kot sta depresija in izgorelost; pozdravlja pobudo Komisije za razvoj strategije za duševno zdravje, da bi zagotovili strukturiran in trajnosten okvir za reševanje izzivov na področju duševnega zdravja na delovnem mestu, vključno s preprečevanjem izgorelosti in ponovnim vključevanjem na delo; spodbuja ESZD, naj vzpostavi tudi formalni mehanizem za oceno delovne obremenitve;

65. na podlagi poročila ESZD za leto 2024 z zadovoljstvom ugotavlja, da je bil časovni načrt za ukrepanje na področju invalidnosti posodobljen leta 2024 in da je bil leta 2025 sprejet nov sklep o razširitvi določb ESZD, kot je razumna prilagoditev za invalidne sodelavce, na lokalne uslužbence v delegacijah Unije;

Etični okvir in preglednost

66. je zaskrbljen zaradi preiskave Evropskega javnega tožilstva (EJT), ki se je začela leta 2025 v zvezi z morebitno goljufijo pri javnem naročanju, korupcijo, nasprotjem interesov in kršitvijo poslovne skrivnosti, pri čemer obstaja utemeljen sum kršitev pravil konkurence v zvezi z dodelitvijo razpisnega postopka za devetmesečni program usposabljanja Evropski akademiji s strani ESZD v obdobju 2021–2022 v zvezi z izvajanjem pilotnega projekta za ustanovitev Diplomatske akademije EU; poudarja, da je ustanovitev Diplomatske akademije EU strateški korak h krepitvi diplomatskih zmogljivosti Unije in razvoju resnično evropske diplomatske kulture; je seznanjen, da se preiskava osredotoča na to, ali so bili Evropska akademija in/ali njeni predstavniki vnaprej obveščeni o merilih za izbor v razpisnem postopku in ali so imeli zadostne razloge za domnevo, da jim bo dodeljeno izvajanje projekta, preden je ESZD uradno objavila obvestilo o javnem naročilu; ugotavlja tudi, da je belgijska policija po racijah v ESZD in Evropski akademiji decembra 2025 pridržala in izpustila več osumljencev, in sicer nekdanjo podpredsednico/visoko predstavnico, ki je bila takrat rektorica Evropske akademije in direktorica Diplomatske akademije EU, pa tudi takratnega generalnega direktorja generalnega

direktorata Komisije za Bližnji vzhod, severno Afriko in Zaliv ter nekdanjega generalnega sekretarja ESZD; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je rektorica Evropske akademije in direktorica Diplomatske akademije EU odstopila v okviru tekoče preiskave, povezane z nepravilnostmi pri javnem naročanju in Diplomatsko akademijo EU; ugotavlja, da lahko takšne razmere, v katerih je bil javni razpis morda prirejen v korist visokošolske ustanove, ogrozijo zaupanje v institucije Unije, saj lahko obtožbe o nepravilnostih pri javnem naročanju vzbudijo dvom o preglednosti, pravičnosti in enaki obravnavi kandidatov; kljub temu razume, da za dejstva, povezana s preiskavami EJT, veljajo stroga pravila o zaupnosti in jih ni mogoče razkriti v okviru postopka razrešnice, ter poudarja, da ne bi smeli sprejeti nobenih sklepov pred zaključkom sodnega postopka; pozdravlja, da se je ESZD zavezala, da bo po zaključku sodnih preiskav dala na voljo ustrezne dokumente; zahteva, da se vsak sum goljufije ustrezno preišče ob polnem sodelovanju ESZD; zahteva od ESZD, naj brez poseganja v tekoče preiskave iz tega primera pridobi sistemske izkušnje, da bi zagotovila resna jamstva, da se taki primeri v prihodnosti ne bodo ponovili; poziva, naj se organ za podelitev razrešnice ustrezno obvešča o nadaljnjem razvoju dogodkov; ugotavlja, da mora Evropska akademija v skladu s sporazumom o dodelitvi nepovratnih sredstev, s katerim je Diplomatska akademija EU zaupana Evropski akademiji, predložiti poročilo o preverjanju odhodkov skupaj s končnim poročilom, ki ga pripravi zunanji revizor in se kmalu predloži za leto 2024, s čimer se zagotovi popolna preglednost glede 1,8 milijona EUR, porabljenih v obdobju 2022–2024; ugotavlja tudi, da je ESZD konec decembra 2025 začela postopek pregleda Sklepa Sveta (SZVP) 2024/1472[3] o ustanovitvi Diplomatske akademije EU, tako da je začela neodvisno zunanjo oceno te akademije in uspešnosti Evropske akademije pri izvajanju dejavnosti izobraževanja in usposabljanja Diplomatske akademije EU; poziva ESZD, naj organu za podelitev razrešnice posreduje poročilo o preverjanju odhodkov in zunanjo oceno, da bi zagotovila odgovornost in preglednost; poziva ESZD, naj Parlamentu posreduje podrobne informacije o izvajanju priporočil službe za notranjo revizijo v zvezi z javnimi naročili; poziva ESZD, naj objavi ugotovitve in priporočila projektne skupine, ustanovljene leta 2024, za okrepitev postopkov javnega naročanja, da bi omogočila javni nadzor nad njihovim izvajanjem in drugim institucijam Unije omogočila, da izkoristijo izkušnje, ki jih je ESZD pridobila pri izboljšanju postopkov javnega naročanja; je seznanjen tudi z odločitvijo usmerjevalnega odbora Diplomatske akademije EU na seji 18. decembra 2025, da bo Evropsko akademijo pozval, naj na podlagi objave prostega delovnega mesta zagotovi pregleden in konkurenčen proces zaposlovanja za imenovanje novega direktorja Diplomatske akademije EU; pozdravlja, da je usmerjevalni odbor zahteval tudi, da

---

3 Sklep Sveta (SZVP) 2024/1472 z dne 21. maja 2024 o Diplomatski akademiji Evropske unije (UL L, 2024/1472, 22.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1472/oj).

se funkcija direktorja Diplomatske akademije EU loči od funkcije rektorja Evropske akademije; poudarja, da je potreben pozoren in učinkovit parlamentarni nadzor, da bi zaščitili integriteto javnih naročil, etične standarde ter finančne interese in ugled Unije; ponovno poudarja, da morata preglednost in dobro finančno poslovodenje pri uporabi javnih sredstev Unije ostati temeljno načelo za vse institucije in organe Unije, vključno z ESZD, in da je to načelo temelj za ohranjanje zaupanja državljanov v zunanje delovanje Unije; meni, da se preiskava EJT ne bi smela uporabljati za ogrožanje vloge Diplomatske akademije EU, katere dodano vrednost je treba v celoti priznati, zlasti glede na stalno pozitivne povratne informacije, prejete od udeležencev in držav članic;

67. je seznanjen s poročanjem ESZD, po katerem je prvo polno leto izvajanja strategije za boj proti goljufijam iz leta 2023 privedlo do trdnejše in skladnejše strukture za boj proti goljufijam, s čimer sta se okrepili splošna integriteta in preglednost institucije; ugotavlja, da je bila ta strategija operacionalizirana z okrepljenim usposabljanjem za ozaveščanje o goljufijah in preventivnimi ukrepi, ki so bolje usklajeni s posebnimi odgovornostmi različnih skupin uslužbencev na sedežu in v delegacijah, razširjanjem notranjih smernic in krepitvijo varnih kanalov za prijavo; ugotavlja, da ima osebje ESZD dostop do učne poti za boj proti goljufijam, ki jo je razvil Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) v okviru izvajanja ukrepov strategije Komisije za boj proti goljufijam za razvoj skupnega načrta usposabljanja o etiki in boju proti goljufijam z ESZD; pozdravlja nadaljnje spodbujanje 16 „načel poklicnega ravnanja“ med obveznimi tečaji „etike in integritete“ ter „politike proti nadlegovanju“;

68. na podlagi vprašalnika ugotavlja, da je ESZD leta 2024 evidentirala dva primera žvižgaštva; je seznanjen, da je urad OLAF oba primera preučil in ju zaključil brez priporočil, bodisi po preiskavi bodisi v fazi izbora; na podlagi poročila ESZD za leto 2024 z zadovoljstvom ugotavlja, da si je ESZD začela prizadevati za razvoj lastne politike o žvižgačih; poziva, naj se Parlament obvešča o napredku v zvezi s tem; vztraja, da mora okvir ESZD za žvižgače vključevati zaupno poročanje, zaščito pred povračilnimi ukrepi za vse kategorije uslužbencev, vključno z lokalnimi uslužbenci, ter letno anonimizirano poročanje o primerih in rezultatih;

69. na podlagi vprašalnika ugotavlja, da je ESZD leta 2024 evidentirala tri izjave o nasprotju interesov; ugotavlja, da je bilo v dveh primerih, povezanih s postopki javnega naročanja, ugotovljeno in ublaženo morebitno tveganje nasprotja interesov, tako da so bili zadevni uslužbenci razrešeni nekaterih nalog, povezanih z javnimi naročili; ugotavlja tudi, da v tretjem primeru v zvezi s povračilom stroškov ni bilo ugotovljeno nasprotje interesov, saj uslužbenec ni imel diskrecijske vloge pri izračunu povračila; ugotavlja, da je ESZD prejela 16 obvestil o dejavnostih po prenehanju zaposlitve, od tega pet o selitvi v zasebni sektor, in prepovedala dva primera vrtljivih

vrat, nekdanjim uslužbencem pa ni naložila obdobja mirovanja;

70. ugotavlja, da je bilo leta 2024 uradu OLAF predloženih 11 domnevnih primerov, od katerih jih je bilo sedem zavrnjenih v fazi izbora, eden pa je bil zaključen brez priporočil; ugotavlja tudi, da so bili trije primeri – o morebitnih kršitvah ali nepravilnostih v zvezi s postopki javnega naročanja, izvajanjem pogodb in kadrovskimi zadevami – še vedno v preiskavi; prav tako ugotavlja, da od 13 preiskav urada OLAF, začetih leta 2023 v zvezi z ESZD, še vedno poteka deset primerov, od katerih je eden povezan s pridržkom delegacije Unije v Sierri Leone v zvezi s sumom goljufije v zvezi z upravnim proračunom te delegacije Unije; poziva ESZD, naj ostane v celoti zavezana tesnemu sodelovanju z uradom OLAF pri tekočih primerih in nadaljnjemu ukrepanju v zvezi z vsemi nerešenimi priporočili urada OLAF;

71. ugotavlja, da je ESZD leta 2024 obravnavala 19 preiskav evropske varuhinje človekovih pravic, od katerih se jih je deset nanašalo na upravne zadeve (vključno z zapoznelimi odgovori), pet na dostop do dokumentov in štiri na vprašanja v zvezi s človeškimi viri, poleg več neformalnih zahtev po informacijah, povezanih predvsem z misijami, operacijami in dostopom do dokumentov; z zadovoljstvom ugotavlja, da evropska varuhinja človekovih pravic v nobeni od preiskav, začetih in zaključenih leta 2024, ni odkrila nepravilnosti;

72. obžaluje, da ESZD ni opravila ustreznih pregledov izvajanja sporazumov o sodelovanju s tretjimi državami, vključno z oceno skladnosti z njihovimi pogoji in klavzulami o človekovih pravicah; poudarja, da je ta neuspeh še posebej očiten v primeru sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju s Kubo, ki je bil deset let po podpisu neuspešen na vseh področjih, od spoštovanja človekovih pravic, vključno z zaprtjem več kot tisoč političnih zapornikov do konca leta 2025, do škodljivega vpliva Havane na evropsko varnost, vključno s tesnim političnim in vojaškim sodelovanjem z režimoma v Moskvi in Minsku, kar se kaže zlasti v dejstvu, da so Kubanci postali največja skupina plačancev, ki podpirajo ruske sile pri agresiji proti Ukrajini, in v njihovi vpletenosti v sabotaže na ozemlju EU, kot se je nedavno pokazalo v Litvi; ugotavlja, da kljub očitnim kršitvam številnih določb sporazuma nista bili aktivirani niti klavzula o začasni prekinitvi niti klavzula o odpovedi, medtem ko se finančna sredstva Unije še naprej stekajo na Kubo, kjer komunistični režim nadzoruje celotno gospodarstvo, zlorablja ta sredstva in pridobiva politično legitimnost s stalnim sodelovanjem v okviru sporazuma o političnem dialogu in sodelovanju; meni, da takšni režimi ne smejo še naprej uživati prednosti privilegiranega sodelovanja z Evropsko unijo in da denar davkoplačevalcev Unije ne sme služiti takšnim režimom; zato poziva k uporabi člena 86 sporazuma in njegovi odpovedi; poziva Računsko sodišče, naj nujno preuči vso podporo Unije Kubi od leta 2016;

73. ugotavlja, da podpredsednico/visoko predstavnico kot podpredsednico Komisije zavezujejo pravila registra za preglednost; poudarja, da ESZD sicer ni institucija v smislu člena 13 Pogodbe o Evropski uniji in nima neposredne vloge v zakonodaji Unije, vendar ima pomembno vlogo, povezano z zakonodajo Unije, kar zadeva odločitve o sankcijah in pogajanja o mednarodnih trgovinskih sporazumih, ki imajo znaten regulativni učinek; poziva ESZD, naj sprejme notranje ukrepe za preglednost, usklajene s standardi registra za preglednost, vključno s proaktivnim objavljanjem srečanj na visoki ravni ustreznih najvišjih vodstvenih delavcev, kadar to ne ogroža varnostno občutljive diplomacije ESZD; na podlagi poročila o nadaljnjem ukrepanju z zadovoljstvom ugotavlja, da je podpredsednica/visoka predstavnica začela širšo razpravo o obravnavi tega vprašanja v zunanji razsežnosti s priporočili, ki naj bi bila na voljo do konca leta 2025; poziva ESZD, naj Parlament obvešča o napredku v zvezi s tem;

Digitalizacija, kibernetska varnost in varstvo podatkov

74. na podlagi vprašalnika ugotavlja, da so se odhodki, povezani z informacijsko tehnologijo, vključno s projekti, opremo in kibernetsko varnostjo, zmanjšali za 6,1 %, in sicer s 26,04 milijona EUR leta 2023 na 24,45 milijona EUR leta 2024; ugotavlja, da so se odhodki za informacijsko tehnologijo za sedež v letu 2024 povečali za 37,2 %, predvsem zaradi velikih naložb v podporo migraciji aplikacij ESZD, medtem ko so se odhodki v delegacijah Unije znatno zmanjšali po znatnih naložbah v obnovo strojne opreme in povezljivost v delegacijah Unije v letu 2023;

75. želi spomniti, da je ESZD leta 2023 začela gostiti in upravljati svoje okolje umetne inteligence, kar je omogočilo preverjanje konceptov, kot so briefingi, zapisniki sestankov in pomočnik za umetno inteligenco; pozdravlja, da je ESZD leta 2024 sprejela strategijo za umetno inteligenco, ki spodbuja pristop k umetni inteligenci, osredotočen na človeka, v skladu z Uredbo (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta[4], ki zagotavlja etične in zaupanja vredne sisteme, ter smernicami za uporabo generativne umetne inteligence tretjih oseb; pozdravlja dejstvo, da je ESZD platformo za sodelovanje in dokumentiranje (HIVE) razširila na zunanje uporabnike, npr. iz držav članic, in sistem upravljanja (HR HUB) za lokalne uslužbence v delegacijah Unije;

76. poudarja, da morajo uvajanje orodij umetne inteligence v zunanje

---

4 Uredba (EU) 2024/1689 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2024 o določitvi harmoniziranih pravil o umetni inteligenci in spremembi uredb (ES) št. 300/2008, (EU) št. 167/2013, (EU) št. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 in (EU) 2019/2144 ter direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 in (EU) 2020/1828 (Akt o umetni inteligenci) (UL L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

delovanje spremljati strogi zaščitni ukrepi za varstvo podatkov, temeljne pravice, preglednost in človeški nadzor, tudi v delegacijah Unije in pri sodelovanju s partnerji iz tretjih držav; poziva k rednemu poročanju Parlamentu o izvajanju strategije ESZD za umetno inteligenco;

77. izreka pohvalo ESZD za njene ukrepe za izboljšanje pripravljenosti na področju kibernetske varnosti, in sicer z rednimi varnostnimi informativnimi sestanki, ki zajemajo najrazličnejše osebje in povezane subjekte, usposabljanji, organiziranimi na zahtevo različnih skupin uporabnikov, vključno z regionalnimi varnostnimi uradniki in varnostnimi koordinatorji delegacij Unije, ter vajami z ribarjenjem; poziva ESZD, naj zagotovi obvezno usposabljanje o kibernetski varnosti za vse svoje uslužbence; na podlagi vprašalnika z zadovoljstvom ugotavlja, da je ESZD opremljena z orodji – kot je center ESZD za varnostne operacije – za spremljanje kibernetskih groženj in prepoznavanje varnostnih ranljivosti v realnem času;

78. izreka pohvalo ESZD za digitalna orodja in sisteme, ki jih uporablja v boju proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju, kot sta center za izmenjavo in analizo informacij o tujem manipuliranju z informacijami in vmešavanju ali sistem hitrega obveščanja; na podlagi vprašalnika ugotavlja tudi, da se je začel tečaj e-učenja o boju proti dezinformacijam, ki je dostopen vsem institucijam Unije, in da je bil dokončan priročnik SVOP o dezinformacijah, namenjen podpori osebju na terenu v vojaških in civilnih misijah Unije; pozdravlja potekajoči razvoj pobude EUvsDisinfo za ozaveščanje in poudarja pomen nadaljnjega sodelovanja z državami članicami, da bi učinkoviteje obravnavali hibridne grožnje na terenu;

79. na podlagi vprašalnika in poročila ESZD za leto 2024 ugotavlja, da je ESZD zaznala približno 27 000 opozoril, od katerih jih je bilo treba 348 dodatno preiskati; ugotavlja, da je bilo 57 od teh opozoril potrjenih kot kibernetskih napadov, 5 pa jih je močno vplivalo na operacije ESZD; z zadovoljstvom ugotavlja, da je ESZD ugotovila taktike, tehnike in postopke napadalcev ter to analizo uporabila za okrepitev protiukrepov; poziva k pojasnitvi, v kolikšni meri so ti napadi vplivali na dejavnosti institucije;

Stavbe in varnost

80. ugotavlja, da je imela ESZD leta 2024 globalno mrežo 328 stavb delegacij Unije, ki so se uporabljale kot pisarne in rezidence za vodje delegacij, ter tri pisarniške stavbe na sedežu v Bruslju; ugotavlja, da je ESZD ob koncu leta 2024 zasedala tri stavbe v Bruslju s skupno površino 87 506 m^2 in uporabljala 175 pisarniških stavb za delegacije Unije v tretjih državah, s skupno površino 287 000 m^2; ugotavlja tudi, da je bilo 23 % teh prostorov delegacij Unije v lasti Unije, preostalih 77 % pa je bilo najetih; na podlagi vprašalnika z zaskrbljenostjo ugotavlja, da primanjkuje virov, kar omejuje izvajanje

nepremičninske politike ESZD, saj bi ESZD potrebovala več strokovnjakov za infrastrukturo, da bi povečala svoje zmogljivosti za izvajanje nepremičninskih projektov;

81. ceni, da je ESZD ponovno potrdila svojo zavezanost ohranjanju mreže 145 delegacij Unije in krepitvi načela „ena delegacija“; ugotavlja, da je namen sedanje posodobitve povečati učinkovitost in uskladiti omrežje s prednostnimi nalogami Unije, hkrati pa obravnavati proračunske omejitve; poudarja, da se bodo strogi varčevalni ukrepi, razprave s Komisijo o delitvi stroškov in ciljno usmerjena okrepitev ključnih delegacij Unije nadaljevali, dokler se finančni pogoji ne izboljšajo; poziva ESZD, naj za delegacije uvede redno ocenjevanje delovne obremenitve in metodologijo za potrebo po zaposlovanju, povezano s stopnjo tveganja in razširitvijo mandata, da bi preprečila izgorelost in izboljšala zadrževanje; izraža zaskrbljenost zaradi načrta za uvedbo novih razlik v kategorijah in virih med delegacijami; obžaluje, da bi lahko zmanjšanje razsežnosti nekaterih delegacij Unije in zmanjšanje števila zaposlenih s prvotnega poudarka na razvojni pomoči in gospodarskem sodelovanju na nekatere strateške interese ogrozilo operativne dejavnosti in prisotnost Unije v tretjih državah ter oviralo zmožnost ESZD, da izpolni svoj mandat in brani vrednote Unije, zlasti odnose Unije s svetovnim jugom in južnim sosedstvom; poziva ESZD, naj ohrani svojo osrednjo vlogo in strateško prednostno nalogo v sredozemski regiji na podlagi celovite ocene geopolitičnih izzivov Unije, pri tem pa še naprej sodeluje z državami vzhodnega sosedstva;

82. ponovno poudarja, da bi proračunske omejitve lahko privedle do množičnega zapiranja veleposlaništev Unije in odložitve namestitev varnostnih sistemov v več delegacijah Unije, kar bi oviralo zmožnost ESZD, da opravlja svoje naloge in zagovarja vrednote Unije ter ustrezno izpolnjuje dolžnost skrbnega ravnanja za vse uslužbence v delegacijah Unije; poziva države članice, naj ESZD in Komisiji namenijo dovolj finančnih sredstev, da bo Unija ohranila nespremenjeno mrežo delegacij in tako pokazala svojo angažiranost na svetovni ravni;

83. poziva ESZD, naj okrepi praktične mehanizme usklajevanja z diplomatskimi predstavništvi držav članic v tretjih državah, tudi s skupnimi službami, skupnimi logističnimi ureditvami in okrepljeno izmenjavo informacij, da bi čim bolj povečala učinkovitost in zagotovila optimalno uporabo sredstev Unije in nacionalnih sredstev;

84. na podlagi vprašalnika ugotavlja, da je ESZD v letu 2024 še naprej izvajala svoj sodelovalni prostor in politiko novih oblik dela, vključno z znamčenjem svojega sedeža in delegacij po vsej Uniji; poudarja, da pristop nadomešča posamezne pisarne z večnamenskimi območji, da bi izboljšali prostorsko učinkovitost, podprli timsko delo in zmanjšali vpliv na okolje; je seznanjen tudi, da se o teh projektih razpravlja s predstavniki zaposlenih v odboru uslužbencev ESZD in da je bila za

stavbo Belmont izvedena posebna anketa med zaposlenimi;

85. na podlagi poročila ESZD za leto 2024 ugotavlja, da je ESZD uspešno izpolnila svoje ključne nepremičninske prednostne naloge za leto 2024, vključno z dokončanjem prenove stavbe NEO, premestitvijo oddelkov za krizno upravljanje in obveščevalno dejavnost na varnejšo in energijsko učinkovitejšo lokacijo ter dobrim napredkom pri prenovi stavbe Schuman;

86. na podlagi vprašalnika ugotavlja, da je morala ESZD zaradi zmanjšanja ravni varnosti v svetu v letu 2024 okrepiti varnostne strukture; pozdravlja povečanje proračuna za leto 2025 za 10 milijonov EUR, da bi se okrepila varnostna infrastruktura v delegacijah Unije; je seznanjen s ciljem ESZD, da se število delegacij Unije, ki ne izpolnjujejo varnostnih standardov, zmanjša za približno 15 % z novimi napravami in zamenjavo zastarelih sistemov;

87. na podlagi poročila ESZD za leto 2024 ugotavlja, da se je do konca leta 2024 število sporazumov o souporabi prostorov povečalo na 137 (45 z državami članicami in partnerskimi državami ter 92 z drugimi partnerji Unije); ugotavlja, da se souporaba prostorov hitro povečuje in se je v zadnjih šestih letih več kot podvojila, od leta 2011 pa se je povečala za več kot šestkrat; poudarja, da souporaba prostorov zdaj znaša 8 % pisarniških prostorov delegacij Unije in vključuje 80 delegacij Unije, pri čemer se trajnostna načela dosledno uporabljajo v vseh skupnih delovnih okoljih;

88. pozdravlja prizadevanja ESZD, da bi zagotovila dostopnost svoje stavbe invalidom in osebam z omejeno mobilnostjo; na podlagi vprašalnika ugotavlja, da so leta 2024 potekali redni sestanki z oddelkom ESZD za nepremičnine, varnostnim oddelkom in drugimi službami Komisije, da bi se med drugim izmenjale dobre prakse o dostopnosti in evakuaciji stavb;

Okolje in trajnostnost

89. poudarja pobude ESZD za energijsko učinkovitost in energijo iz obnovljivih virov v letu 2024, vključno z zamenjavo žarnic z žarnicami LED in prenovo v skladu z „novimi načini dela“ v stavbi Schuman, izolacijo vodovodnih in ogrevalnih cevi, optimizacijo sistemov za ogrevanje, prezračevanje in klimatizacijo ter standardiziranimi vrednostmi temperature; je seznanjen s postopnim nameščanjem centralnih postaj za razvrščanje odpadkov v stavbi Schuman in popolno namestitvijo v stavbah Belmont in NEO, skupaj s tekočimi ukrepi za varčevanje z energijo; je seznanjen z javnim naročilom 100 % električne energije iz obnovljivih virov (1,569 milijona EUR) in proizvodnje sončne energije na kraju samem v višini 22,286 kWh, pri čemer pot razogljičenja stavbe Schuman do leta 2050 združuje kratkoročne ukrepe upravljanja in izolacije z dolgoročnimi nadgradnjami, kot so fotovoltaične naprave in zamenjava plinskega

ogrevanja s toplotnimi črpalkami;

90. je seznanjen s prvo celovito oceno ogljičnega odtisa ESZD za leto 2024 v okviru registracije v sistemu za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS); ugotavlja, da je ocena zajemala stavbe sedeža in centralno upravljane dejavnosti obsega 3 ter pokazala ničelne tržne emisije obsega 2 zaradi nakupa 100 % električne energije iz obnovljivih virov, zmanjšanja ogljične intenzivnosti s 4,6 tCO_2e/EPDČ v letu 2019 na 3,4 tCO_2e/EPDČ v letu 2024 (–28 %), pri čemer odtis zajema približno 20 % emisij obsega 1 in 80 % emisij obsega 3;

91. pozdravlja okrepljeno zavezanost ESZD trajnostni mobilnosti, vključno s sprejetjem nove politike za prevoz na delo za sedež konec leta 2024, s katero se je od januarja 2025 povračilo stroškov javnega prevoza povečalo na 90 %; je seznanjen z izvajanjem ukrepov za zmanjšanje vpliva na okolje, pri čemer je bilo leta 2024 doseženih 64 % razdalj poletov v ekonomskem razredu (kar presega cilj EMAS, ki je 60 % do leta 2030), dajanje prednosti železnici za kratka potovanja, načrtovano zmanjšanje števila zaposlenih, ki se vozijo z avtomobilom, s 17 % leta 2024 na 13 % leta 2027 ter spodbujanje pobud za kolesarjenje in hojo z izboljšano infrastrukturo in kampanjami ozaveščanja;

92. ceni, da so vidiki trajnostnosti vključeni v javna naročila s klavzulami o zelenih javnih naročilih v predlogah za razpise; je seznanjen, da je 38 % pogodb visoke vrednosti za sedež in 87 % predlog za javna naročila v letu 2024 vključevalo klavzule o zelenih javnih naročilih; z zadovoljstvom ugotavlja, da so delegacije Unije pri javnih naročilih vozil, opreme IT in storitev čiščenja uporabljale zelena merila in da so za leto 2025 načrtovana nadaljnja prizadevanja, vključno z namenskim informacijskim vozliščem za zelena javna naročila za delegacije Unije na platformi HIVE; je seznanjen, da je bilo leta 2024 podpisanih 16 razpisov visoke vrednosti, zaključenih s kazalniki okoljske uspešnosti, in šest pogodb, pomembnih za zelena javna naročila;

Medinstitucionalno sodelovanje

93. na podlagi vprašalnika ugotavlja, da je ESZD še naprej tesno sodelovala z uradom OLAF in ustreznimi generalnimi direktorati Komisije pri izvajanju strategije Komisije za boj proti goljufijam, zlasti s pripravo skupnih programov usposabljanja in skupne poti usposabljanja za boj proti goljufijam ter s ciljno usmerjenimi ukrepi za obravnavanje posebnih tveganj goljufij v delegacijah Unije; z zadovoljstvom ugotavlja, da je ESZD okrepila svoj operativni okvir s podpisom delovnih dogovorov z EJT junija 2024;

94. želi spomniti, da so imeli Parlament, Svet in ESZD v letu 2023 tehnične razprave o nadomestitvi institucionalnega sporazuma med Parlamentom in Svetom iz leta 2002 na področju skupne zunanje in

varnostne politike; na podlagi poročila o nadaljnjem ukrepanju z zaskrbljenostjo ugotavlja, da zaradi evropskih volitev in procesa imenovanja nove Komisije v letu 2024 na tem področju ni bilo napredka;

95. želi spomniti, da je v skladu s Pogodbama namen zunanjega delovanja Unije in ESZD podpirati, usklajevati in dopolnjevati diplomatsko delovanje držav članic; poudarja pomen tesnega sodelovanja, da bi se izognili neučinkovitosti;

96. pozdravlja dejstvo, da se komunikacijski ukrepi ESZD usklajujejo in harmonizirajo z drugimi institucijami prek mreže direktorjev EU za komuniciranje, medinstitucionalnih platform s Parlamentom in Komisijo ter podskupine RELEX za varstvo kulturne dediščine in mednarodnih kulturnih odnosov;

Komuniciranje

97. na podlagi vprašalnika ugotavlja, da je ESZD za obveščanje javnosti in prireditve namenila 1 745 000 EUR, skupaj s 107 968,67 EUR v odobritvah C5, pri čemer je stopnja izvrševanja v letu 2024 znašala 99,70 %; poudarja, da je to financiranje podprlo javno naročanje digitalnih storitev, komunikacijskih in grafičnih izdelkov ter organizacijo javnih prireditev, kot je dan Evrope; ugotavlja tudi, da so se iz proračuna financirali tudi priprava in razširjanje spletnih vsebin, upravljanje poslovnih računov v družbenih medijih in pomoč delegacijam Unije pri krepitvi njihove digitalne prisotnosti;

98. na podlagi vprašalnika in poročila ESZD za leto 2024 ugotavlja, da je ESZD znatno razširila svoje strateško komuniciranje, ozaveščanje javnosti in kulturno diplomacijo, pri čemer je združila svetovne digitalne kampanje, večje javne prireditve in okrepljene dejavnosti na področju mednarodnih kulturnih odnosov; ugotavlja, da so digitalne kampanje dosegle širše občinstvo in spodbujale osrednje prednostne naloge Unije, vključno s človekovimi pravicami, podnebnimi ukrepi in podporo Ukrajini, inovativne oblike pa so pripomogle k vključevanju mlajših oseb; ugotavlja, da so javne prireditve, kot sta dan odprtih vrat Evrope in program za obiskovalce ESZD, prispevale k boljšemu razumevanju politik Unije; poudarja, da je ESZD spodbujala kulturne pobude, vključno z dialogom o sodelovanju z Afriko na področju muzejev, delavnicami o kulturni raznolikosti in konferenco o kulturni dediščini, ki jo je organizirala s šestmesečnim predsedstvom Sveta, hkrati pa pripravljala vodilne projekte, kot je sodelovanje Unije na razstavi Expo Osaka;

99. spodbuja nadaljevanje procesa vse večjega komuniciranja z državljani tretjih držav o politiki Unije ter okrepljena prizadevanja za usklajevanje, da bi povečali prepoznavnost projektov, ki jih financira Unija, zlasti v državah kandidatkah, in se tako zoperstavili poskusom akterjev, ki delujejo v slabi veri, da bi ogrozili prizadevanja Unije;

poleg tega ponovno poziva Komisijo, naj zagotovi popolno prepoznavnost in ozaveščenost javnosti o podpori in naložbah Unije v tretjih državah z jasnimi oznakami in zastavo Unije;

100. na podlagi vprašalnika in poročila ESZD za leto 2024 ugotavlja, da je ESZD leta 2024 okrepila svojo strateško zavezanost podatkovni in digitalni suverenosti Unije, tako da je zagotovila prakse v družbenih medijih, ki so strogo skladne s splošno uredbo o varstvu podatkov, okrepila nadzor varnosti in dostopa ter zmanjšala odvisnost od enega samega zunanjega ponudnika; poudarja, da diverzifikacija platform, vključno z razširitvijo na Bluesky in Threads, skupaj z uporabo orodij za upravljanje, ki jih gosti Unija, sistematičnim usposabljanjem osebja ter rednimi ocenami tveganja in dezinformacij, prispeva k povečanju odpornosti in zaščiti komunikacijske suverenosti Unije;

101. je seznanjen, da je ESZD s kampanjo EUvsDisinfo dosegla več kot 38 milijonov uporabnikov in zabeležila več kot 18 000 primerov, kar kaže na obseg in sistemsko naravo prokremeljskih dezinformacij v letu 2024.